

gemeente Steenbergen

ARCHIEF

De Heen - Dinteloord - Kruisland - Nieuw-Vossemeer - Steenbergen - Welberg

de gemeenteraad van Steenbergen

ons kenmerk : UM1105041
zaaknummer :
uw kenmerk :
uw brief van :
afdeling : Staf
contactpersoon : John van den Hof
telefoonnr. : 0167-543 361
bijlage(n) :

onderwerp : Strategische Agenda West-Brabant

Steenbergen, 20 december 2011 **VERZONDEN**
20 DEC. 2011 P3

Geachte raad,

Het algemeen bestuur van de Regio West-Brabant stelde u in de gelegenheid om zienswijze te formuleren over het aan u voorgelegde concept voor de Strategische Agenda van West-Brabant 2012-2012. U heeft van die gelegenheid gebruik gemaakt en uw zienswijze bij brief van 10 oktober 2011 aangeboden aan de voorzitter van de Regio West-Brabant.

Het dagelijks bestuur van de Regio West-Brabant heeft deze en andere ontvangen zienswijzen op 18 november 2011 besproken en haar reactie daarop geformuleerd. Die reactie is ter kennisname voorgelegd aan de regionale bestuurscommissies op 6 en 7 december jongstleden.

Recent is van het dagelijks bestuur van de regio een brief ontvangen waarin zij ons college informeert over de wijze waarop uw zienswijze inmiddels is verwerkt in het Visiedeel van de Strategische Agenda. Wij hebben vastgesteld dat uw zienswijze op een correcte wijze is verwoord in dat deel van de Strategische Agenda. De betreffende brief van het dagelijks bestuur van de regio leggen wij hierbij aan u voor. Wij adviseren u deze voor kennisgeving aan te nemen.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Steenbergen,
de secretaris, de burgemeester,

mr. J.M.W.H. Leloux

J.J. Hoogendoorn

i.a.a.:

Vragen aan de gemeente? Steenbergen heeft Antwoord© bel 14 0167 of kijk op www.gemeente-steenbergen.nl

Correspondentie-adres : Postbus 6, 4650 AA Steenbergen

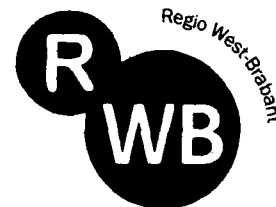
Bezoekadres : Buiten de Veste 1, 4652 GA Steenbergen

Fax : 0167-54 34 99

e-mail : info@gemeente-steenbergen.nl

1108550

Gemeente Steenbergen
 College van burgemeester en wethouders
 Postbus 6
 4650 AA STEENBERGEN

Gem. STEENBERGEN		Kopie aan:	
15 DEC 2011		AD BH.	
		Vertrouwelijk	
SFBZ			
JvdH			

Uw kenmerk	:		Datum	:	12 december 2011
Ons kenmerk	:	2011-957	Contactpersoon	:	W.A.L. Reijlink
Betreft	:	Reactie Dagelijks Bestuur Regio West-Brabant op zienswijze gemeente Steenbergen	Telefoonnummer	:	076 – 502 72 00
			Bijlage	:	-1-

Geacht college,

U heeft tot oktober de mogelijkheid gekregen om te reageren op de concept Strategische Agenda West-Brabant 2012 – 2020. Het document dat de komende jaren leidend zal zijn bij de strategische ontwikkeling van West-Brabant is in nauwe samenwerking met u, de gemeenteraden en externe partners (ondernemers en onderwijs) opgesteld en heeft betrekking op het West-Brabant waar u deel van uitmaakt en invloed op heeft. Uw interesse en het belang van de (Strategische Agenda) West-Brabant 2012 - 2020 heeft u getoond door niet alleen gebruik te maken van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op het concept Visiedeel, maar ook door mee te denken bij de totstandkoming van dit concept Visiedeel.

De zienswijze die u heeft aangedragen hebben wij bekeken en voorzien van een antwoord hoe wij denken hiermee om te kunnen en willen gaan. Dit heeft geleid tot een aantal aanpassingen in het Visiedeel. Ook nogal wat zienswijzen, stellen wij voor, verdienen aandacht bij de uitwerking van het Visiedeel en wel via het uitvoeringsprogramma. Dit uitvoeringsprogramma verwachten wij eind eerste kwartaal klaar te hebben en dan ook weer met u te kunnen delen. Ter uwer informatie is de nota van antwoord toegevoegd, waarin alle zienswijzen van de raden, maar ook van onze externe partners, zijn gebundeld.

Algemene reactie Dagelijks Bestuur

Vanuit de gemeenteraden zijn er enkele algemene en breed gedragen inzichten aan Regio West-Brabant meegegeven. Deze inzichten zullen we in eerste instantie weergeven en toelichten hoe deze inzichten zijn verwerkt in de Strategische Agenda.

Abstractieniveau

U heeft aangegeven dat de visie op een hoog abstractieniveau is opgesteld. Dit abstractieniveau is noodzakelijk om voor de lange termijn (2020) een vergezicht, stip op de horizon, te kunnen geven. In het Uitvoeringsprogramma 2012 -2013 is een gedetailleerde lijst van projecten weergegeven die zullen worden uitgevoerd om tot de daadwerkelijke uitvoering van de Strategische Agenda te komen. Bij de uitvoering van deze projecten zal op voorhand een prioritering, synchronisatie met naast- en bovenliggende agenda's dan wel Rijks(nota's) worden gemaakt en fasering van de projecten worden opgesteld (Uitvoeringsprogramma) en zal een duidelijk regie worden gevoerd (hoofdstuk 5 Visiedeel).

Regio West-Brabant | Postbus 503 | 4870 AM Etten-Leur
 Tel: 076 – 502 72 00

e-mail: info@west-brabant.eu | www.west-brabant.eu
 Inschrijvingsnr. KvK: 51448122 | BNG bankrekening: 285150308

Uitvoeringsprogramma

Velen van u hebben gereageerd op het Uitvoeringsprogramma. Het Uitvoeringsprogramma was meegestuurd ter illustratie van de Strategische Agenda, het lag echter niet voor om zienswijzen daarop in te dienen. Het Uitvoeringsprogramma betreft uitvoering van projecten die grotendeels onder verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven, andere overheidsorganen of de onderwijssector worden uitgevoerd. Het uitvoeringsprogramma zal aan de colleges van de gemeenschappelijke regeling worden aangeboden. De colleges bepalen of – en de wijze waarop – de raden worden betrokken bij het uitvoeringsprogramma.

Communicatie

De Regio West-Brabant hecht veel belang aan een goede informatievoorziening over de Strategische Agenda om bekendheid en draagvlak te verwerven voor de uitvoering van ambities en het profileren van West-Brabant. In een nog op te stellen communicatieplan wordt beschreven hoe de communicatie over de Strategische Agenda naar de gemeenten, betrokken partners en andere interne en externe doelgroepen wordt vormgegeven. Uw verzoek om een samenvatting of een populaire versie te maken wordt hierin meegenomen.

Duurzaamheid

U heeft verzocht om meer aandacht te besteden aan het thema Duurzaamheid. Daarnaast is er verzocht om een paragraaf te wijden aan een eventuele opslag van kernafval in de West-Brabantse bodem. In hoofdstuk 3 van het Visiedeel wordt uitgebreid stilgestaan bij het thema Duurzaamheid en de relatie tussen people, planet en profit.

Opslag kernafval

Een vijftal gemeenten (Alphen Chaam, Breda, Etten-Leur, Geertruidenberg en Roosendaal) hebben een amendement aangenomen waarin gepleit wordt om in het Visiedeel van de Strategische Agenda ons als West-Brabant uit te spreken tegen de opslag van kernafval in de bodem. Het wijden van een paragraaf in het Visiedeel aan eventuele opslag van kernafval in West-Brabant lijkt ons nu nog te vroeg. Wij willen de politieke discussie omtrent dit onderwerp afwachten waarbij er door de gemeenten en West-Brabant een politieke standpunt wordt bepaald.

Reactie op ingediende zienswijze

Naast deze algemene inleidende reactie op de ingediende zienswijzen, willen wij stilstaan bij de door u specifiek ingediende zienswijze.

U geeft uw in zienswijze de volgende aandachtspunten mee aan Regio West-Brabant.

- a. “Gesteld kan worden dat voor de gemeente Steenberghe de meest van belang zijnde beleidslijnen zijn: Biobased Economy en Toerisme en Recreatie. Wij zijn van mening dat de visielijn op het gebied van toerisme en recreatie, als subonderdeel van „economische dragers in de regio veel te beperkt is uitgewerkt. Daarentegen zijn de mobiliteitsthema's, zoals de verbreding van de A58, de goederenspoorlijn en de buisleidingenstraat, die de komende jaren op de agenda staan, wel goed benoemd. Echter, in de uitwerking per

gebiedsthema, zou een concretisering op zijn plaats zijn.

- b. Voor de regio, en ook specifiek voor Steenbergen, zal de recreatie en vooral de waterrecreatie, een toekomstige belangrijke economische sector worden. Juist de strategische ligging tussen Rotterdam en Antwerpen in combinatie met de ontwikkelkansen die er zijn, maken deze sector belangrijk en beeldbepalend, niet alleen regionaal maar op nationale en internationale schaal. Wij geven daarom in overweging om "Toerisme en Recreatie" als aparte categorie te benoemen en te beschrijven.
- c. Overigens menen wij dat het voor de ontwikkeling van toerisme en recreatie noodzakelijk is, dat de verzilting van het Volkerak/Zoommeer (VZM) doorgang vindt. Voorgesteld wordt om het Rijksbesluit 2012 m.b.t. geen verzilting VZM, op te nemen in de SWOT-analyse op pagina 15 (bijlage A), als een bedreiging voor de toekomstige analyse.
- d. Hoewel het uitvoeringsprogramma thans niet voorligt voor het geven van zienswijzen, willen wij opmerken dat de veelvoud aan per onderdeel benoemde resultaten, de uitvoering diffuus en de focus (mogelijk) onduidelijk maakt. Kortweg, iedere gemeente kan voor de eigen ambitie gaan en een heldere profilering als Regio West Brabant is weg. Door het ontbreken van een processtap tussen „ambitie en resultaat” ontstaat bedoeld diffuus beeld. Mogelijk dat een tussenstap „aanpak” hierin duidelijkheid kan brengen. Hierin zou dan gedefinieerd kunnen worden, wat er nodig is aan capaciteit en geld om het beoogde resultaat te bereiken. In het uitvoeringsprogramma wordt onder B aandacht besteed aan de randvoorwaarden ter ondersteuning van de 3 pijlers (economie, ecologie en sociaal-maatschappelijk). Een van de uitgeschreven ambities is daarbij dat de regio West-Brabant duurzaam bereikbaar en leefbaar wordt gehouden. Belangrijk is dat de problemen op het lokale/regionale niveau aangepakt worden. Hiermee wordt een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid geleverd.
- e. Concreet voor Steenbergen is dit de overlast van vrachtverkeer in Dinteloord. Dit zou ons inziens daarom als "verkeersontsluiting Dintelmond" moeten worden toegevoegd als concreet resultaat bij de eerste bullit bij de omschreven (en hiervoor genoemde) ambitie over de bereikbaarheid en leefbaarheid. In overweging wordt gegeven om bij onderdeel B.4 van het uitvoeringsprogramma toe te voegen als beoogd resultaat: de uitwerking en ontwikkeling van de gebiedsvisie AFC-NP en de gebiedsvisie Mark/Vliet/Dintel.
- f. Over het onderdeel B.5 Wonen van het uitvoeringsprogramma, dat weliswaar thans nog een ambtelijk en geen bestuurlijke status heeft, wordt opgemerkt dat in de subregionale commissie is afgesproken, om geen regionale woonvisie te maken. De meeste gemeentes zijn nog bezig om knelpunten te formuleren en hierop beleid te ontwikkelen. Er bestaat geen behoefte om een visie te schrijven waarin alle punten waarover al overeenstemming bestaat, nog eens op te schrijven. Reeds nu dringen wij daarom aan op het integraal schrappen van de tekst bij B.5 wonen / resultaat. In de plaats daarvan zou opgenomen kunnen worden als resultaat: In de subregionale commissie volkshuisvesting zullen op die onderwerpen waar afstemming nodig is (kwantitatief en kwalitatief, arbeidsmigranten) afspraken gemaakt worden. Dientengevolge zal ook de tekst in de kolom van de bijlage „projecten en activiteiten per gemeente” moeten worden aangepast.

In die bijlage "projecten en activiteiten per gemeente .....", zou het – om de focus bij de uitwerking scherp te krijgen - beter zijn om sowieso in de kolommen de concrete projecten c.q. afspraken te benoemen. Voor Steenberg en zou dat betekenen een aanvulling in de kolom „mobiliteit” met de tekst: realisatie nieuwe verkeersontsluiting Dintelmond. De kolom „ruimtelijke ontwikkeling” zou kunnen worden uitgebreid met de vermelding van de projecten: gebiedsuitwerking AFC-NP (in samenhang met de provinciale gebiedsuitwerking “Brabantse Wal” en “waterpoort”) samen met Moerdijk en Halderberge, en met de gebiedsuitwerking Mark/Dintel/Vliet.

Ter zake het onderdeel „klimaatbestendigheid van ons handelen” wordt opgemerkt dat de in de geactualiseerde agenda uitgeschreven visie, die geldt tot 2020, wel heel ambitieus is geformuleerd. Het omvat immers al het menselijk handelen!. Beter is het, om de visie realistischer te formuleren.

- g. Wij willen ook een opmerking maken over het onderdeel A 2.3 Klimaat van het concept-uitvoeringsprogramma. Wij zijn van mening dat de thans uitgeschreven beoogde resultaten (inhoudende dat vanaf 2014 de duurzaamheidstoets wordt toegepast, die aangeeft wat een beleidsvoornemen of een project betekent voor de 3 Telos-kapitalen, en dat bij elk besluit inzicht wordt gegeven wat het voorgenomen besluit betekent voor klimaatbestendigheid (adaptatie en mitigatie) en hoe vervolgens klimaatneutraliteit gewaarborgd wordt) te ruim zijn geformuleerd. Het kan niet zo zijn dat bij elk besluit door elke organisatie, inzicht moet worden gegeven wat het voorgenomen besluit betekent voor klimaatbestendigheid en hoe vervolgens klimaatneutraliteit gewaarborgd wordt. Ook zou exacter omschreven moeten worden voor welk soort beleidsvoornemens of projecten er een verplichte duurzaamheidstoets moet komen. Ook na verfijning van deze programmaonderdelen, zal de uitwerking ervan veel extra interne en externe capaciteit vergen. Of dit in de praktijk haalbaar is, moet nog blijken. Er moet wel een duidelijke link zijn tussen „willen en kunnen”. Inzicht daarin ontbreekt.

In de bijlage “projecten en activiteiten per gemeente .....", is bij het onderdeel „ecologie klimaat” aangegeven de uitvoering van een duurzaamheidstoets. Het zou goed zijn meer exact te omschrijven wat daaronder wordt verstaan.

- h. Wat voorts opvalt, is dat in het visiedeel van de SA is aangegeven dat de realisering van de A4 in 2014 dwingt na te denken of, en zo ja op welke wijze, we deze snelste verbinding tussen Rotterdam en Antwerpen (langs het traject Willemstad – Belgische grens) ook economisch willen benutten voor onze regio. Voor ons is dat geen punt van overweging meer maar een gegeven; wij gaan deze belangrijke transport-as ook gebruiken als economische ontwikkelingsas!"

Wij hebben kennis genomen van uw aandachtspunten en hebben in de visie onder de economische drager uw suggestie overgenomen en meer aandacht gegeven aan de regionale economische dragers, zijnde toerisme & recreatie, zorgeconomie en agro. De uitwerking van de gebiedsthema's (waterrecreatie Steenberg en) vindt plaats in het uitvoeringsprogramma. Het aandachtspunt inzake de bedreiging van het Volkerak/Zoommeer die u op u af ziet komen hebben wij in de SWOT-analyse opgenomen, daar wij van mening zijn dat dit meer aandacht behoort te krijgen.

In hoofdstuk 5 in de visie is opgenomen hoe het verdere traject loopt. Hierin wordt ingegaan op aan de prioritering van de uitvoering en op de noodzaak van het concreet maken van de projecten. Het een en ander wordt pas concreet bij de uitvoering van de projecten.

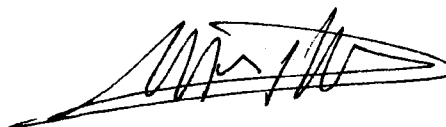
De problematiek van het vrachtverkeer in Dinteloord is een lokale aangelegenheid. De strategische agenda gaat in op regionale belangen, daarom is dit niet het geëigende document om plaatselijke knelpunten in op te nemen. Wij verwijzen u met betrekking tot het aandachtspunt duurzaamheid naar de algemene inleiding. Uw zienswijze met betrekking tot de A4 is opgenomen in de visie.

Wij gaan er vanuit dat u hiermee voldoende bent geïnformeerd en dat u in staat bent om uw raad te informeren over de behandeling van de ingediende zienswijze. Wij gaan er vanuit dat uw zienswijze adequaat is meegenomen in het Visiedeel en/of in het Uitvoeringsprogramma mocht u naar aanleiding van deze reactie nog opmerkingen hebben dan heeft u de mogelijkheid om te reageren vóór 20 januari 2012. Uw reactie kan worden gestuurd naar wijnand.smulders@west-brabant.eu of naar Regio West-Brabant, Trivium 76 Postbus 503, 4870 AM Etten-Leur ter attentie van W. Smulders.

Met vriendelijke groet,
Regio West-Brabant

P.A.C.M. van der Velden
Voorzitter

ir. M.L.T. Dircks
Secretaris

Reactie op Strategische Agenda West-Brabant 2012 -2020

Dit document is een samenstelling van alle ontvangende reacties/zienswijzen van de gemeenteraden. In oktober zijn ook de reacties vanuit de andere externe partners verkregen en worden meegenomen in de totstandkoming van de definitieve Strategische Agenda West-Brabant 2012 – 2020. In dit document is het gemotiveerde besluit van het Dagelijks Bestuur Regio West-Brabant opgenomen om aan te geven waarom een zienswijze is overgenomen of niet.

Vele gemeenten en externe partijen hebben de moeite genomen om onderbouwde zienswijzen in te dienen. Daarvoor willen we allereerst iedereen bedanken. In onderstaand document staan de ontvangen zienswijzen opgesomd met in de laatste kolom de reactie van het Dagelijks Bestuur op de zienswijzen. Voorafgaand hieraan allereerst de beantwoording van een aantal zienswijzen die in min of meer dezelfde bewoordingen terugkomen en die brengen we hier als eerste onder de aandacht. Het betreft:

1. Hoog abstractieniveau van de visie. Een strategische visie heeft per definitie een hoog abstractieniveau. Het doel van een strategische visie is een doorkijk naar de lange termijn, wat is wenselijk om in 2020 te hebben gerealiseerd; dat zijn vergezichten en de stip op de horizon. De kracht in deze strategische visie is de combinatie met het uitvoeringsprogramma. In dit uitvoeringsprogramma is scherp geformuleerd welke projecten in gang gezet moeten worden om bij te dragen aan de realisering van die visie. Het uitvoeringsprogramma is de concretisering van de visie. In het uitvoeringsprogramma zijn voor 2012 en 2013 drie projecten benoemd die daadwerkelijk in uitvoering gaan.
2. De wens om een prioritering van de projecten die in het uitvoeringsprogramma staan. Dit is aangeven in de bijgevoegd projectformats, die een vervolg zijn op het uitvoeringsprogramma, waarin per project de planning, organisatie, middelen en aanpak van het betreffende project staat beschreven.
3. Een duidelijke regievoering op het uitvoeringsprogramma. In de strategische agenda is in hoofdstuk 5 opgenomen hoe het verdere proces en de regievoering op de uitvoering zal lopen.
4. Het verzoek om een populairere versie. Ons inziens is een populairere versie niet noodzakelijk, omdat dit de strategische agenda vooral een intern werkdocument is en niet breed onder burgers gecommuniceerd gaat worden. We voegen een samenvatting toe die naar buiten gebracht kan worden. In een nog op te stellen communicatieplan zal aandacht geschonken worden aan de communicatie naar de buitenwereld.
5. Diverse zienswijzen op het uitvoeringsprogramma. Het uitvoeringsprogramma betreft uitvoering van projecten die grotendeels onder verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven, andere overheidsorganen of de onderwijssector worden uitgevoerd.
6. Hoe is verdere communicatie vormgegeven? Binnenkort wordt een communicatieplan opgesteld, dat in werking treedt nadat de strategische agenda is vastgesteld.
7. Veel zienswijzen vroeger meer aandacht voor duurzaamheid. In de strategische agenda wordt in hoofdstuk 3 uitgebreid stilgestaan bij de relatie tussen people planet profit.
8. Inzage in reactie zienswijze voordat Visie wordt vastgesteld. Het Dagelijks Bestuur heeft besloten dit te honoreren en uiterlijk 20 januari de reactie van de raden te willen ontvangen. Het Vastdeel wordt op 15 februari 2012 vastgesteld door het Algemeen Bestuur

Gemeente	zienswijze	Voorstel: antwoord Dagelijks Bestuur
Alphen-Chaam	<p>In algemene zin kunnen wij de concept-Strategische Agenda onderschrijven. Wij onderschrijven het belang dat de West-Brabantse gemeenten gezamenlijk en individueel hebben bij een regionale visie en daarbij horende inspanningen.</p> <p>Wij stellen u dan ook voor akkoord te gaan met het inhoudelijk kader en de ambities zoals neergelegd in de concept Strategische Agenda West-Brabant 2012-2020, met inachtneming van enkele kanttekeningen:</p> <p>a. Wij geven het algemeen bestuur in overweging het proces van totstandkoming van de Strategische Agenda goed te evalueren en daar lering uit te trekken voor de toekomst. Wij hebben de indruk dat de rol van de externe stakeholders in het proces tenminste enige tijd onduidelijk is geweest. Daarbij is ook de schijn ontstaan, dat externe stakeholders zich een positie wilden verwerven in het proces, die de rol en functie van de gemeenten beperkte tot die van "volger". Wij onderkennen het belang van degelijke inbreng van externe stakeholders, maar houden wel graag</p>	<p>a. Uiteraard zijn de resultaten uit de bijeenkomsten voor raadsleden meegenomen bij de totstandkoming van de strategische agenda. Echter, door de grote hoeveel input uit de verschillende bijeenkomsten, was het noodzakelijk alles te comprimeren en in een strategisch kader te plaatsen. Daardoor</p>

SA voorstel/ antwoord DB op zienswijzen gemeenten / 8 nov. '11

	<p>zelf de regio in onze eigen processen. Daarnaast hebben wij de bijeenkomsten voor raadsleden op zich zelf als zinvol ervaren, maar moeten ook constateren dat veel van wat daar de revue is gepasseerd uiteindelijk niet meer terug te vinden is in de concept-agenda. Wij begrijpen dat een strategische agenda zich moet beperken tot de essenties, maar vinden het voor raadsleden ook frustrerend om geraadpleegd te worden en vervolgens op zoek te moeten gaan naar de vruchten van die raadpleging.</p> <p>b. Het platteland is afhankelijk van de stad, maar dat is omgekeerd ook het geval: de stad bestaat bij de gratie van het platteland! Naar onze mening krijgt plattelandontwikkeling in de strategische visie te weinig aandacht. Dat betekent dat de vraagstukken waar de grotere gemeenten mee worstelen meer aandacht krijgen dan de uitdagingen van de kleinere plattelandsgemeenten. De strategische agenda zou wat ons betreft meer in mogen gaan op de boeiende en soms spannende relatie tussen stad en platteland en hoe beiden elkaar meer nadrukkelijk kunnen steunen bij de oplossing van hun problemen. Specifieke onderwerpen in dit verband zijn de krimp, duurzaamheid en biodiversiteit en de wijze waarop ook kleinere gemeenten daarop in regionaal verband opereren. Samenvattend verzoeken wij u om meer aandacht te besteden aan de gelijkwaardige benadering van zowel het platteland als de steden. Uit de visie moet sterker blijken dat er een 'win-win' situatie ontstaat over de hele regio (van west tot oost).</p> <p>c. De analyse van wat er speelt in Nederland en in de regio vinden we goed: welke trends zijn en welke kansen en bedreigingen er voor de regio liggen op gebied van economie, ecologie en sociaal maatschappelijk. We merken daarbij op dat die analyse in grote delen op ieder willekeurig deel van Nederland toepasbaar is. Een (nog) meer inzoomen op de specifieke uitdagingen voor West-Brabant is aan te raden. Dat biedt ook meer aanknopingspunten voor focus en prioritering in de strategische agenda. Het wat hoge abstractieniveau van de strategische agenda versterkt de indruk dat we eigenlijk op alle terreinen actief willen zijn en resultaten willen boeken. Een Strategische Agenda moet juist scherp zijn in de keuzes die gemaakt worden. Vooral het onderdeel economie gaat wat ons betreft mank aan het gebrek aan scherpe keuzes. Dat geldt ook deels voor de sociaal-maatschappelijke paragraaf. Zet in op een aantal specifieke speerpunten: beheersing van de kosten in de zorg, samenwerking op WMO-gebied, gezamenlijke inzet op door de rijksoverheid te decentraliseren taken en gezamenlijke aanpak van de transitie van de jeugdzorg.</p> <p>d. Als Cittaslowgemeente onderschrijven wij het belang van kunst en cultuur. Het verzilveren van de kandidatuur voor Brabant Culturele Hoofdstad 2018 is daarbij een belangrijk streven. Het mag evenwel geen doel op zich zijn, want dat zou betekenen dat we onze inspanningen voor kunst- en cultuurontwikkeling staken als onze kandidatuur niet bekrondt wordt met feitelijke uitverkiezing tot Culturele Hoofdstad. Het werkelijke doel is het duurzaam ontwikkelen en versterken van de culturele infrastructuur in de regio. De nominatie voor culturele hoofdstad is daarbij een uitstekend</p>	<p>kan het zijn dat u uw inbreng niet één op één terug kunt lezen in de strategische agenda.</p> <p>Daar waar het proces tot nu toe betreft kunnen wij aangeven dat de externe partijen inmiddels goed betrokken zijn en dat heeft geleid tot onderlinge afspraken tussen de drie "O's" over wie welk projecten trekt. De gemeente is niet in alle projecten de regievoerder.</p> <p>b/c/d. In de tekst van de visie is inmiddels explicieter de relatie tussen platteland en stad opgenomen. Evenals het in evenwicht brengen van de dragers people, planet, profit en meer aandacht voor de culturele infrastructuur.</p>
--	--	---

	<p>aanknopingspunt.</p> <p>e. In de visie zagen we graag een paragraaf gewijd aan de eventuele opslag van kernafval in de West-Brabantse bodem. Dit achten wij op basis van de huidige kennis en onzekerheden ongewenst.</p> <p>f. Wij verzoeken u dringend de strategische agenda te vertalen in een helder en ook voor de leek (lees: burgers) leesbaar document.</p>	<p>e. Het wijden van een paragraaf in het Visiedeel aan eventuele opslag van kernafval in West-Brabant lijkt ons nu nog te vroeg. Wij willen de politieke discussie omtrent dit onderwerp afwachten waarbij er door de gemeenten en West-Brabantl een politieke standpunt wordt bepaald. De strategische agenda zal niet op voorhand een standpunt opnemen over een onderwerp waar op een ander niveau nog discussie over gevoerd zal gaan worden.</p> <p>f. Hiervoor verwijzen wij u naar de zesde algemene opmerking. De vertaling van het Visiedeel naar een document dat ook voor burgers toegankelijk is wordt in het communicatieplan opgenomen.</p>
<p>Baarle-Nassau</p>	<p>De gemeenteraad van Baarle-Nassau heeft het visiedeel van de Strategische agenda West-Brabant 2012 - 2020 in de raadsvergadering van 19 oktober vastgesteld met een aantal opmerkingen, die hieronder staan verwoord:</p> <p>a. De uniciteit van de enclavesituatie. de gemeenteraad van Baarle-Nassau dringt er op aan de uniciteit van de enclavesituatie op te nemen in de Strategische agenda om zo het belang van Baarle-Nassau / Baarle-Hertog op het gebied van recreatie en toerisme te benadrukken.</p> <p>b. Een uitgestrekt platteland, waar volop kan worden gerecreëerd. Naast een aantal mooie steden heeft West-Brabant nog meer te bieden, namelijk een uitgestrekt platteland waar volop gerecreëerd kan worden. Baarle-Nassau heeft een groot aantal recreatieparken, fietspaden en wandelgebieden. De visie op recreatie en toerisme, en in het bijzonder de droge recreatie, is nog veel te beperkt uitgewerkt.</p> <p>c. De Baronie Breda wil zich profileren als Nassaustad, een stad die aantrekkelijk is voor toeristen en om te recreëren. Baarle-Nassau / Baarle-Hertog hebben recreatie en toerisme hoog in het vaandel staan. Breda en Baarle kunnen zich wellicht binnen 'De Baronie' sterk maken en mogelijk van elkaar profiteren. De enclavesituatie in de beide Baarles is uniek in de wereld en is bij uitstek geschikt om Baarle en de Baronie op de kaart te zetten.</p> <p>d. Ecologie In de Strategische Agenda 2012 - 2020 is de aandacht voor de ecologische ontwikkelingen wellicht wat onderbelicht gebleven. De ontwikkelingen tussen 2012 en 2020 zullen ook steeds vanuit het ecologisch perspectief moeten worden 'gemonitord'</p>	<p>a/b/c. De uniciteit van de enclavesituatie, het landelijk gebied van West-Brabant en De Baronie zullen specifieke aandacht krijgen bij de bestuurscommissie Sociaal Economische Zaken en specifiek bij het thema Toerisme en Recreatie in het Uitvoeringsprogramma.</p> <p>d. De Telos gedachte, waaronder ook ecologische ontwikkelingen vallen, wordt als uitgangspunt genomen voor de totstandkoming van de Strategische Agenda. Wij zullen op uw verzoek de ecologische ontwikkeling in West-Brabant sterker verwoorden in het Visiedeel.</p>

	<p>e. Regionale dragers Bij de economische dragers in de regio (biz. 11) worden de (inter)nationale belangen prominent benoemd. Vervolgens worden daar in een zin de dragers van regionale belang aan toegevoegd. De raad van Baarle-Nassau bepleit een indeling waarbij de regionale dragers, zoals de zorgconomie, het toerisme / de recreatie en agro dezelfde status krijgen.</p> <p>f. Plattelandsonwikkeling De plattelandsonwikkeling krijgt in de visie van de raad van de gemeente Baarle-Nassau te weinig aandacht in de Strategische agenda 2012 – 2020.</p> <p>g. Glasvezelnet Bijzondere aandacht vraagt de raad van de gemeente Baarle-Nassau voor het glasvezelnetwerk dat niet expliciet genoemd wordt in het visiedeel. (Alleen in de lijst met activiteiten per gemeente wordt dit onder het kopje mobiliteit bij iedere gemeente vermeld.) De raad van Baarle-Nassau vindt dat het mede een taak van de Regio West Brabant is om er voor te zorgen dat ook de buitengebieden ontsloten gaan worden.</p> <p>h. Kostenstijging Nadrukkelijk vraagt de raad van Baarle-Nassau aandacht voor een eventuele stijging van de kosten per project. De raad van Baarle-Nassau gaat er vanuit dat eventuele kostenstijgingen binnen de begroting van de regio West-Brabant worden opgevangen.</p> <p>Tenslotte moge het duidelijk zijn dat de Strategische agenda West-Brabant in Baarle-Nassau wordt gezien als het middel bij uitstek om de profilerings van de regio West-Brabant ter hand te nemen. Om op de kansen en bedreigingen te anticiperen wordt de visie als majeur onderwerp bijzonder belangrijk gevonden.</p>	<p>e. Wij onderkennen het belang van de regionale economische dragers voor West-Brabant. Dit zal passende aandacht/status krijgen in het Visiedeel.</p> <p>f. Wij hechten veel waarde aan de plattelandsonwikkeling, dit thema zal nadrukkelijk terugkomen in het Visiedeel.</p> <p>g. Het vormgeven van het glasvezelnet in West-Brabant heeft aandacht ge gekregen in het Uitvoeringsprogramma.</p> <p>h. Wij streven er naar om de kosten per project zo beheersbaar mogelijk te houden. Om een goede inschatting te maken van de financiële mogelijkheden is ervoor gekozen om op voorhand een prioritering te maken van de projecten die gaan worden uitgevoerd. Dit zal betekenen dat er in beeld gebracht gaat worden welke projecten uitgevoerd kunnen gaan worden en welke niet.</p>
<p>Bergen op Zoom</p>	<p>In de kern betreft deze zienswijze het volgende: a. bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma behorende bij de Strategische Agenda West-Brabant, een prioritering en tijdslijn op te nemen (bv. een top 3 per thema);</p> <p>b. Bij de diverse keuzes (prioriteiten) aan te geven hoe deze worden gesynchroniseerd met naast- en bovenliggende strategische agenda's dan wel (Rijks-)nota's;</p> <p>c. Bij het opstellen van het hierboven bedoelde uitvoeringsprogramma de gemeenteraden in de gelegenheid te stellen om zienswijzen in te dienen;</p>	<p>a. Wij onderkennen de noodzaak van het opstellen van een prioriteringslijst voor de projecten binnen het uitvoeringsprogramma. Momenteel wordt er gewerkt aan deze prioriteringslijst.</p> <p>b. De synchronisatie zal onderdeel uitmaken van de prioriteringslijst.</p> <p>c. Het uitvoeringsprogramma zal aan de colleges van de gemeenschappelijke regeling worden aangeboden. De colleges bepalen of en de wijze waarop de raden worden betrokken bij het uitvoeringsprogramma.</p>

SA voorstel antwoord DB op zienswijzen gemeenten / 8 nov. '11

	<p>d. De gekozen prioriteiten (projecten) op te nemen in een aangescherpte Strategische Agenda West-Brabant;</p> <p>e. De uitvoeringsparagraaf en de financiële paragraaf in overeenstemming te brengen met de prioritering in de aangescherpte Strategische Agenda West-Brabant.</p> <p>Daarnaast is nogmaals het belang onderstreept dat onze gemeenteraad hecht aan de democratische legitimering van de samenwerking in de Regio West-Brabant.</p>	<p>d. Indien bij het opstellen van de prioriteitenlijst een aanpassing zal optreden wordt deze vanzelfsprekend ook in de Strategische Agenda West-Brabant opgenomen.</p> <p>e. Indien bij het opstellen van de prioriteitenlijst een aanpassing zal optreden wordt deze vanzelfsprekend ook in de Strategische Agenda West-Brabant opgenomen.</p>
<p>Breda</p>	<p>1. Algemene statements.</p> <p>a. Concretere beschrijving visie en aandacht voor bestuurlijke organisatie. De visie kan in algemene zin voor wat betreft inhoud en keuze van de 4 dominante principes rekenen op een brede steun. Toch worden ook kanttekeningen geplaatst bij het hoge abstractieniveau en het daarmee samenhangende soms te beschrijvende karakter van de visie. Op onderdelen is het gewenst om (los van de in de uitvoeringsagenda opgenomen ambities en beoogde resultaten) ook in het visiedeel beoogde effecten/voorgenomen doelstellingen concreter op te nemen. Bij deze op onderdelen concreter te beschrijven visie is ook een duidelijke opvatting op de bestuurlijke organisatie c.q. op de regionale afstemmings- en sturingsprincipes vereist. Deze opvatting is nu nog onderbelicht. Aandachtspunten die wat dit betreft nader uitgewerkt zouden kunnen worden zijn o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De democratische controle; - Wijze waarop de 3 O's aan onderling gemaakte afspraken worden geëncouraged; - Onderzoek naar de mogelijkheden van een regionaal WRO/grondbeleid (zie ook hieronder) - Actualisatie Ruimtelijke visie gewenst. <p>Er wordt geconstateerd dat in de Strategische Agenda op diverse plaatsen wordt verwezen naar de ruimtelijke visie. Met name met het oog op de huidige crisis en actuele demografische ontwikkelingen is actualisatie van deze ruimtelijke visie gewenst.</p> <p>c. Benoeming "4" O"</p> <p>In de visie is de zgn. "triple Helix" gedachte nader uitgewerkt. Deze gedachte gaat uit van samenwerking tussen en versterking van de '3 O's': (Onderwijs, Ondernemers en Overheid). Het belang van een 4e "O": "Onderzoek" wordt steeds groter en vormt met name in de relatie tussen Onderwijs en Ondernemers een steeds belangrijker verbindende schakel. Benoeming van deze "O" in de visie verdient daarom aanbeveling.</p> <p>d. Van "B5 naarR4"</p> <p>Naast de voorliggende Strategische Agenda is ook een Strategische Agenda "Brabant Stad" in voorbereiding. Deze agenda is met name gefocust op de B5 (de 5 grootste Brabantse Steden). Het verdient aanbeveling om in de visie te benoemen dat Breda de intentie heeft de B5 agenda zo veel</p>	<p>a. Voor het abstractieniveau verwijzen wij u naar de eerste algemene opmerking. De bestuurlijke organisatie en de daarbij behorende sturingsprincipes zullen in onderlinge afspraak worden opgesteld, uitgangspunt hierbij is dat een goede relatie/balans ontstaat tussen het Strategische Bestuur, 3 O's en Regio West-Brabant.</p> <p>b. De ruimtelijke visie van Brabant is onlangs vastgesteld; gezien de wenselijke beleidscontinuïteit zal deze visie niet op korte termijn worden bijgesteld.</p> <p>c. Het voorstel om naast de in de bestaande drie O's een vierde O (van onderzoek) toe te voegen vinden wij een interessante en belangrijke suggestie. Op dit moment zien wij echter te weinig aanleiding om die poot te betrekken. Men mag ervan uitgaan dat de onderwijsinstellingen nauw samenwerken met kennis- en onderzoeksinstellingen. Overigens werken ook steeds meer bedrijven daarmee samen.</p> <p>d. Breda heeft een brugfunctie tussen de regio en BrabantStad/Drechtsteden/DelTri/etc. De regio verwacht dat Breda die functie zo adequaat mogelijk vervult. De regio ziet dan ook een rol weggelegd voor Breda om de verbinding te leggen</p>

SA voorstel antwoord DB op zienswijzen gemeenten / 8 nov. '11

	<p>mogelijk te willen delen met de regio.</p> <p>e. Regio als Kennissector. Er dient in het visiedeel nadrukkelijker te worden benoemd en uitgewerkt dat in de Regio West-Brabant sprake is van een sterke kennissector.</p> <p>f. Aandacht voor duurzaamheid. Ook het belang van een continue aandacht voor het aspect duurzaamheid kan sterker worden benadrukt.</p> <p>g. Landbouw als belangrijke ecologische drager. Hoewel in de visie landbouw als duurzame ontwikkeling is beschreven, dient het belang van landbouw als belangrijke ecologische drager een nadere uitwerking/toelichting. (De zienswijzen van o.a. Aalburg, Werkendam, Woudrichem en Moerdijk op dit onderdeel worden onderschreven.)</p> <p>h. Inhoudelijke aandachtspunten voor de nog op te stellen uitvoeringsagenda. Hoewel de onderliggende uitvoeringsagenda bij het visiedeel van de Strategische Agenda nog moet worden uitgewerkt wil de werkgroep regio ten behoeve van die uitwerking op voorhand de volgende 3 aandachtspunten meegeven: i. Uitwerking Vrijtjidssector als 'verbinder'. De vrijetijdsector als 'verbinder' binnen de regio dient concreet te worden uitgedragen. O.a. op het gebied van boomteeltsector, streekproducten (als verbinding tussen cultuur, agro en economie), verbinding water en land, etc. kunnen concretere ambities en resultaten worden benoemd. Ook de 'iconen' van de Regio dienen concreet te worden benoemd waardoor de PR op dit gebied duidelijker vorm kan worden gegeven. (Denk aan Biesbosch, Brabantse Wal, Cultuurlandschap de Baronie, "van Gogh"). (De opvatting van o.a. de gemeenten Drimmelen, Zundert en Steenbergen worden op dit onderdeel onderschreven.)</p> <p>j. Samenwerking Onderwijs en Bedrijfsleven. Het belang en de noodzaak van en afstemming tussen Onderwijs en Bedrijfsleven dient in de uitvoeringsagenda sterk te worden benadrukt. Daarbij moeten ook waar mogelijk concrete beoogde resultaten worden benoemd. In dit verband dient ook het belang van zorgvuldige afwegingen bij de allocatie van onderwijsinstellingen als aandachtspunt te worden benadrukt (M.n. VMBO en MBO)</p> <p>k. Ruimtelijke ontwikkeling. Regionale en interregionale samenwerking op het gebied van de ontwikkeling van bedrijventerreinen dient als ambitie duidelijk te worden benadrukt. Dit geldt ook voor het belang van een goede</p>	<p>tussen de Strategische Agenda RWB en de in ontwikkeling zijnde strategische agenda van BrabantStad. Beide agenda's kunnen elkaar aanvullen en versterken. De RWB wil graag tijdige informatie daarover ontvangen. De titel van hoofdstuk 2 in het Visiedeel wordt aangepast.</p> <p>e. Het onderdeel toerisme en recreatie zal wat uitgebreider worden beschreven in de visie, evenals de profilering van de kennissector van West-Brabant.</p> <p>f. De bestaande provinciale visies worden uiteraard door de RWB onderschreven. De zinsnede over biodiversiteit is ook overgenomen in de visie.</p> <p>g. Met name ZLTO heeft ook een zienswijze op dit onderdeel geleverd. De tekst in de visie is mede daarom ook aangepast.</p> <p>h//j//k. De resterende zienswijzen hebben allen betrekking op het uitvoeringsprogramma. Zie voor beantwoording de inleiding punt 5.</p>
--	---	--

	<p>sturing op gebiedsallocaties</p> <p>Specifieke voorstellen voor wijzigingen en aanvullingen. In aanvulling op de bovengenoemde algemene zijn ook onderstaande meer specifieke en concrete aanvullingen op het visiedeel van de Strategische Agenda van belang.</p> <p>l. Onderwerp: Wijzigingsvoorstel titel hfst. 2 Toelichting: Voorgesteld wordt om de titel van hoofdstuk 2 "In 2020 is West-Brabant een sterke stad met een vitaal en eigen buitengebied" te vervangen door "In 2020 is West-Brabant een regio met sterke steden en een vitaal buitengebied".</p> <p>m. Onderwerp: WRO/Grondbeleid Toelichting: Voorgesteld wordt om in de visie een passage op te nemen over het belang van een goede samenwerking en onnodige concurrentie op het gebied van de Ruimtelijke ordening / Grondbeleid. Met name het onderzoeken van de mogelijkheden van het invoeren van een regionaal grondbeleid, regionale verevening en regionale beheersafspraken voor bedrijventerreinen en kantoren dient concreet te worden benoemd.</p> <p>n. Onderwerp: Verzilving/vergroening Toelichting: De beoogde aanpak / visie hoe om te gaan met de problematiek van de verzilving / vergroening (o.a. in relatie met de toekomstige beschikbaarheid van arbeidskrachten en de visie op het arbeidsimmigratiebeleid) dient in de visie concreet te worden benoemd en nader te worden uitgewerkt. Met name kunnen worden benoemd: - Belang van kleinschalige zorgvoorzieningen; - Belang van opleiden en behouden arbeidskrachten in de zorg; - Samenwerking op maat;</p> <p>o. Onderwerp: Opnemen provinciale visie over biodiversiteit Toelichting: Voorgesteld wordt om een passage uit de provinciale structuurvisie over biodiversiteit integraal over te nemen in deze visie. Deze provinciale visie luidt: 'de achteruitgang in de ontwikkeling van de biodiversiteit wordt omgebogen in een positieve ontwikkeling: de natuur en watersystemen zijn daarom beschermd en worden verbeterd door deze goed met elkaar te verbinden".</p> <p>Conclusie. Zoals hierboven aangegeven is de zienswijze van de gemeente op het visiedeel van de Strategische Agenda gesplitst in 2 delen: - Algemene statements (Inclusief enkele aandachtspunten voor de nog op te stellen uitvoeringsagenda);</p>
<p>i. De titel van hoofdstuk 2 wordt aangepast in het Visiedeel.</p> <p>m. In de ruimtelijke visie van RWB is aandacht besteed aan het grondbeleid. Bij de uitwerking van die visie is het opportuun om daar nadere afspraken te maken. Wat betreft de consequenties van de verzilving in West-Brabant zal dat in het kader van het uitvoeringsprogramma op verschillende vlakken, wonen, zorg, arbeidsmarktbeleid, worden uitgewerkt.</p> <p>n. Deze opmerkingen zullen betrokken worden bij het uitvoeringsprogramma met betrekking tot het thema zorg.</p> <p>o. Zowel het onderwerp natuur en landschap als duurzaamheid zullen sterker worden aangezet in het Visiedeel.</p>	

	<p>- Specifieke suggesties voor wijzigingen en aanvullingen.</p> <p>p. In aanvulling op het hierboven beschreven algemene statement 1a wil de raads werkgroep Regio er nadrukkelijk voor pleiten om in de uitvoeringsagenda, zijnde de concretisering van het visiedeel van de Strategische Agenda, een prioritering en tijdslijn op te nemen ten aanzien van de verschillende onderwerpen en te realiseren ambities. Daarbij verdient het bovendien de voorkeur dat bij deze prioritering wordt aangegeven hoe de afstemming plaatsvindt met naast- en bovenliggende strategisch agenda's dan wel (Rijks)nota's.</p> <p>Bovendien acht de werkgroep het van belang, dat de 19 gemeenteraden in het kader van hun kaderstellende rol worden betrokken bij het bepalen van deze prioritering van onderwerpen. Uiteraard is het vervolgens de bedoeling dat de geprioriteerde thema's worden opgenomen in de definitieve Strategische Agenda.</p>	<p>p. Hiervoor verwijzen wij u naar de algemene inleidende paragraaf onder punt 2 en 8.</p>
<p>Drimmelen</p>	<p>T.a.v. het concept visiedeel van de strategische Agenda de volgende zienswijze te formuleren:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de gemeenteraad van Drimmelen zich kan vinden in het concept Strategische Agenda 2012-2020 (visiedeel) en is van mening dat dit concept het juiste kader vormt om de plannen in onze regio op het terrein van Economie; Ecologie en Sociaal Maatschappelijk tot ontwikkeling te brengen; 2. de gemeenteraad van Drimmelen wil t.a.v. de regionale samenwerking specifiek inzoomen op de volgende aspecten: <ol style="list-style-type: none"> a. Toerisme en recreatie waarbij de raad een verdere verbetering en ontwikkeling van het toeristisch-recreatieve sector voor ogen staat (zowel kwalitatief als kwantitatief); b. Bedrijfsvoering daar waar samenwerking op het terrein van de bedrijfsvoering leidt tot een hoger efficiency en effectiviteit deze kansen benutten; ook om de kwaliteit te verbeteren en de kwetsbaarheid terug te dringen; c. Decentralisatie van Rijkstaken de raad is van mening dat de Strategische agenda ruimte biedt voor andere schaalniveaus dan die van de gehele regio, er is ruimte voor maatwerk per onderwerp. Bij actuele thema's als Jeugdzorg, Wet Werken naar Vermogen en decentralisatie AWBZ is samenwerking onontkoombaar; d. Zorgconomie om de bestaande zorgvoorzieningen en de leefbaarheid in de kernen te kunnen behouden is, daar waar mogelijk, samenwerking op maat het aangewezen middel; e. Duurzame Ontwikkeling. De raad wil het belang van duurzame ontwikkeling, in het bijzonder duurzame energieontwikkeling, als leidend principe van de Strategische Agenda graag benadrukken. 	<p>2a/b/d. In de visie is het onderdeel zorgconomie en toerisme & recreatie in hoofdstuk 3 verder uitgewerkt.</p> <p>c. In hoofdstuk 1 van het Visiedeel is kort ingegaan op de decentralisatie van rijkstaken en de daarvoor benodigde subregionale samenwerking.</p> <p>e. Duurzame ontwikkeling heeft extra aandacht gekregen in de visie door de verwijzing naar de vastgestelde visie duurzame energie van de RWB.</p>
<p>Etten-Leur</p>	<p>Naar aanleiding van deze behandeling brengen wij onderstaande zienswijze naar voren:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. In de Strategische Visie West-Brabant dient opgenomen te worden dat het ontstaan van een vierde bestuurslaag moet worden voorkomen. Dit mede met het oog op het terugdringen van bestuurlijke drukte. 	<p>1. U geeft aan dat er met de RWB een vierde bestuurslaag ontstaat, dat is ons inziens niet gerechtvaardigd. Door samenwerking in de RWB is juist een slagvaardige regio ontstaan. De Strategische Agenda is een document van 19 gemeenten en er wordt gehandeld volgens en naar de principes van het huis van Thorbecke waarin de WGR als verlengd lokaal bestuur is</p>

	<p>2. In het hoofdstuk over het DNA van West-Brabant wordt ondermeer gesproken over economische transitie. Hierbij wordt de nadruk gelegd op topsegmenten als World Class Maintenance, Logistiek en Biobased Energy. Hieraan zou moeten worden toegevoegd dat deze topsegmenten alleen maximaal succesvol kunnen zijn wanneer ook innovatie bij het Midden en Klein Bedrijf (MKB) door middel van Business to Business samenwerking wordt gestimuleerd. We willen expliciet aangeduid zien dat de motor van de economie, MKB Business to Business is waarmee werkgelegenheid wordt gecontinueerd en gecreëerd. We willen dit onderwerp graag als speerpunt terugzien in de Strategische Agenda.</p> <p>3. Samenwerking op het gebied van kunst, cultuur en sport kan een impuls geven voor de economie en de sociale cohesie in onze regio. Door samenwerking tussen schouwburgers, centra voor de kunsten, bibliotheken, cultuureducatie, marktplaatsen, etc. is het mogelijk de kwaliteit, in het licht bezien van de bezuinigingen, binnen de regio te behouden. Ook op sportgebied kan door samenwerking een hogere toegevoegde waarde worden bereikt. Gelet hierop stellen wij u voor in het visiedocument onder het Sociaal Maatschappelijk thema de dragers kunst, cultuur en sport toe te voegen c.q. nader uit te werken.</p> <p>4. De titel van hoofdstuk 2 luidt in de concept Strategische Agenda als volgt: "In 2020 is West-Brabant een sterke stad met een vitaal en eigen buitengebied". Wij stellen voor deze te vervangen door: "In 2020 is West-Brabant een regio met sterke steden en een vitaal buitengebied".</p> <p>5. Toerisme en recreatie: De Regio West-Brabant heeft op het gebied van Toerisme, Recreatie en Vrijtijdsbesteding veel te bieden. Door een concrete benoeming van de iconen van de regio kan een sterk imago gebouwd worden en kan de PR op dit gebied duidelijker vorm worden gegeven. Het betreft m.n.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Biesbosch; - Brabantse Wal; - Cultuurlandschap De Baronie; - Het positieve imago van Vincent Van Gogh - Het uitdragen van streekproducten. <p>Wij stellen voor dit toe te voegen' .</p> <p>6. Duurzaamheid: Het belang van een continue aandacht voor het aspect duurzaamheid moet sterker worden benadrukt . De visie gaat zeer terecht uit van een balans tussen economie, sociaal maatschappelijk en ecologie. Zorgvuldig omgaan met natuur en landschap zijn van belang om te voorkomen dat milieu en klimaat veranderen en daarmee de voornoemde balans structureel ontwricht wordt.</p>	<p>opgenomen.</p> <p>2. Uw opmerking over de rol van het MKB in de economische ontwikkeling van West-Brabant is opgenomen in het Visiedeel onder het kopje "economische dragers" paragraaf 3.3.</p> <p>3. Ons inziens staat onder het hoofdstuk randvoorwaarden het belang van kunst en cultuur voldoende benoemd, evenals het onderwerp toerisme en recreatie.</p> <p>4. De titel van hoofdstuk 2 in het Visiedeel wordt aangepast.</p> <p>5. Wij herkennen en onderschrijven uw opmerking met betrekking tot Toerisme en Recreatie. In het Uitvoeringsprogramma wordt de noodzakelijke aandacht besteed aan dit thema, zodat deze deelprojecten in de toekomst kunnen fungeren als toeristische en recreatieve iconen van de regio.</p> <p>6/9. Zowel het onderwerp natuur en landschap als duurzaamheid zullen sterker worden aangezet in het Visiedeel.</p>
--	--	---

	<p>7. Regionale en interregionale samenwerking op het gebied van de ontwikkeling van bedrijventerreinen moet als ambitie benadrukt en verder uitgewerkt worden. Om een goede samenwerking te bereiken en om onnodige concurrentie tussen gemeenten te voorkomen, is het van belang om op basis van de nieuwe Wro de mogelijkheden te onderzoeken van het invoeren van een regionaal grondprijnsbeleid, regionale verevening en regionale beheersafspraken voor bedrijventerreinen en kantoren.</p> <p>8. De zorgconomie zal de komende jaren één van de grootste economieën in West-Brabant zijn. Die economie biedt voor West-Brabant kansen (werkgelegenheid, betere afstemming tussen de veranderende vraag naar en het aanbod van zorg), maar acties zijn wel noodzakelijk om deze kansen daadwerkelijk te benutten. In de concept Strategische Agenda wordt met name aandacht besteed aan het ziekenhuisaanbod (cure). Gelet op de forse vergrijzing dient in de Strategische Agenda meer nadruk te worden gelegd op de 'care', het terrein waarop immers de prioriteiten van de gemeenten liggen. Vooral op dit zorgterrein zijn acties noodzakelijk op de arbeidsmarkt aangezien de arbeidsmarkt de komende jaren flink gaat groeien. Acties in het kader van scholing, verhoging participatie, mobiliteit en productiviteit (verhoging door slimme technologie) zijn noodzakelijk. Gelet hierop verzoeken wij u in de concept Agenda het aspect 'care' nader uit te werken en in structurele samenhang met 'cure' te presenteren. Wij merken hierbij op dat in de landelijke nota "Gezondheid dichtbij" wordt gestreefd naar een sterkere fysieke, organisatorische en inhoudelijke verbinding tussen preventie en AWBZ en zorgverzekeringswet. Deze koppeling tussen overheid/gemeente en de zorgverzekeraar missen we in de Strategische Agenda.</p> <p>9. Biodiversiteit. Wij stellen voor om de volgende passage uit de provinciale structuurvisie over biodiversiteit integraal over te nemen in de voorliggende visie. Deze zin luidt: de achteruitgang in de ontwikkeling van de biodiversiteit wordt omgebogen in een positieve ontwikkeling; de natuur en watersystemen zijn daarom beschermd en worden verbeterd door deze goed met elkaar te verbinden.</p> <p>9. Landbouw als ecologische drager: het belang hiervan moet nader worden uitgewerkt.</p> <p>11. Er moet een duidelijke ambitie op het gebied van openbaar vervoer worden uitgewerkt. Het moet hierbij niet alleen gaan om vraaggericht openbaar vervoer, maar ook over aanbodgericht openbaar vervoer. Werkgelegenheid wordt immers, zoals u terecht stelt in de Strategische Agenda, niet alleen meer gevonden in de gemeente waar men woont, maar bevindt zich vaak op enige afstand. Om de bereikbaarheid te vergroten en te verduurzamen is een goed netwerk van openbaar vervoer onontbeerlijk. De verbinding Nederland - België via Roosendaal is in dit kader belangrijk voor West-Brabant.</p> <p>12. Wij stellen voor in de Strategische Visie West-Brabant op te nemen dat er geen opslag van kernafval op of onder het grondgebied van de regio West-Brabant zal worden toegestaan. De</p>	<p>7. In de ruimtelijke visie van RWB is aandacht besteed aan het grondbeleid. Bij de uitwerking van die visie is het opportuun om daar nadere afspraken over te maken.</p> <p>8/10. De onderwerpen zorgconomie en landbouw zijn onder de regionale economische dragers inmiddels uitgebreid opgenomen in de visie.</p> <p>6/9. Zowel het onderwerp natuur en landschap als duurzaamheid zullen sterker worden aangezet in het Visiedeel.</p> <p>10. In zowel het Visiedeel als in het Uitvoeringsprogramma komen openbaar vervoer en infrastructuur aan bod o.a. met de internationale spoorverbinding.</p> <p>12. Het wijden van een paragraaf in het Visiedeel aan eventuele opslag van kernafval in West-Brabant lijkt ons nu nog te vroeg. Wij willen de politieke discussie omtrent dit onderwerp afwachten</p>
--	---	---

	<p>rijksoverheid is bezig met een onderzoek en standpuntbepaling waar kernafval, afkomstig van (nieuwe) kernenergiecentrales, in de diepe ondergrond als eindberging kan worden opgeslagen. De diepe ondergrond van een gedeelte van het grondgebied van West-Brabant zou, gezien de samenstelling, in aanmerking kunnen komen voor de eindberging van kernafval afkomstig van kernenergiecentrales. Er is echter nog veel onduidelijkheid over de risico's op korte en lange termijn. Bij het thema "Biodiversiteit" als ambitie, wordt aangegeven dat de kwaliteit, kwantiteit van water, bodem, lucht, natuur en landschap de diamantjes zijn en blijven van West-Brabant. Het past dus in de visie van de West Brabantse samenwerking om de ondergrond van West-Brabant op slot te doen voor de opslag van kernafval.</p> <p>13. Voor het overige onderschrijven wij het visiedeel van de concept Strategische Agenda, waarbij wij uitdrukkelijk de vier bindende principes voor de West-Brabantse samenwerking onderschrijven. Bij deze principes plaatsen we de kanttekening dat bij iedere relevante (duurzame) ontwikkeling de drie P's (Planet, People, Profit) uitdrukkelijk, in evenwicht met elkaar, in beeld gebracht moeten worden, zodat een zorgvuldige afweging mogelijk wordt. De drie P's moeten een zeer uitdrukkelijk (transparant) onderdeel uit gaan maken van (iedere) besluitvorming.</p> <p>14. Wij maken van de gelegenheid gebruik om enkele opmerkingen te plaatsen over het Uitvoeringsprogramma.</p> <p>Het programma is zeer ambitieus. Wij adviseren u - gezien de veelheid van ambities - om in net uitvoeringsprogramma tot een nadrukkelijke prioriteitstelling en duidelijke planning te komen en de te bereiken doelstellingen zo concreet mogelijk te definiëren.</p> <p>Om tot een Succesvolle realisatie van het programma te komen, achten wij een netwerksamenwerking tussen de drie O's (Ondernemers, Overheid en Onderwijs) van essentieel belang. Tevens is het van belang dat de Strategische Agenda niet alleen door de drie O's onderschreven wordt, maar dat de drie O's ook bereid zijn geld, middelen en menskracht beschikbaar te stellen welke nodig zijn om de Strategische Agenda uit te kunnen voeren. Het is hierbij noodzakelijk om goede afspraken te maken tussen de drie O's over de door alle partners uit te voeren activiteiten en de te leveren bijdragen in onder andere financieel en personeel opzicht. De te leveren bijdrage door gemeentes en de Regio West-Brabant dient, gelet op de bezuinigingsopdrachten die in de desbetreffende begrotingen vastgelegd zijn, naar onze mening gerealiseerd te worden door 'slim' samen te werken. Het zal zaak zijn om binnen de bestaande capaciteit de werkzaamheden zodanig te organiseren dat het regionale werk er niet 'bijkomt', maar komt 'in de plaats van'.</p> <p>Ten slotte gaan wij er vanuit dat bij de uitvoering van de Agenda zoveel als mogelijk gebruik wordt gemaakt van reeds bestaande overlegstructuren, dit om dubbelingen te voorkomen.</p> <p>De raad besluit de volgende zienswijze uit te brengen.</p> <p>1. De gemeenteraad van Geertruidenberg is van mening dat de inhoud 'Concept Strategische Agenda 2012-2020' het juiste kader vormt om de plannen op het terrein van Economie, Ecologie en</p>	<p>waarbij er door de gemeenten en West-Brabant een politieke standpunt wordt bepaald. De strategische agenda zal niet op voorhand een standpunt opnemen over een onderwerp waar op een ander niveau nog discussie over gevoerd zal gaan worden.</p> <p>13. In de met 3 O's tot stand gekomen Strategische Agenda West-Brabant, zal gaan leiden tot tastbare resultaten voor West-Brabant waaraan de 3 O's aan de basis staan.</p> <p>14. De resterende zienswijzen hebben allen betrekking op het uitvoeringsprogramma; zie voor beantwoording de inleiding punt 5.</p>
Geertruidenberg		

Sociaal Maatschappelijk in balans tot ontwikkeling te brengen.

2. Specifieke aandachtspunten waar meer de nadruk opgelegd moet worden zijn de randvoorwaarden die de drie grote dragers (economie, ecologie, sociaal Maatschappelijke) moeten ondersteunen. Voor de gemeente Geertruidenberg en de andere Dongemondgemeenten denken wij hierbij aan:

Randvoorwaarde bereikbaarheid over weg, water, spoor en buis

3. *Knooppunt Hooipolder*
Het grootste knooppunt op de A59 is knooppunt Hooipolder nabij Raamsdonksveer. Het knooppunt dateert uit de jaren 80 en is in totaliteit geregeld met verkeerslichten. De situatie zorgt voor, zeker in de ochtend- en avondspits, ernstige congestievorming op de A59 in beide richtingen. Het is zowel landelijk, provinciaal, regionaal én lokaal van belang dat een reconstructie van knooppunt Hooipolder naar een klaverblad, al dan niet in combinatie van de verbreding van de A27, hoog op de regionale politieke agenda komt,

Randvoorwaarde kwalitatief hoogwaardig leefmilieu met passende voorzieningen

4. Ontwikkeling van de Donge-oevers
De gemeente Geertruidenberg is gelegen aan de zuidoever van de Amer, tegenover een belangrijke ingang en uitgang van de Biesbosch (via Spijkerboor). De gemeente ligt op de oost-wastroute via de Maas, die voor de toervaart een belangrijke verbinding vormt tussen de Delta en het achterland. Tevens is dit het beginpunt van de binnenwateren van West-Brabant, een vaargebied dat voortdurend in ontwikkeling is. De ontwikkeling van de toeristisch-recreatieve functie rondom de Biesbosch-gemeenten en specifiek voor de gemeente Geertruidenberg zal bijdragen aan een kwalitatief hoogwaardig leefmilieu met passende voorzieningen en een regionale uitstraling. De Donge-oever projecten van Geertruidenberg vormen daardoor tevens een belangrijke rol voor de regio. De keuze van de regio West-Brabant, om, in het regionale ontwikkelingsprogramma voor water en toerisme 'Brabant aan Zee', de gemeente Geertruidenberg tot een regiodrager project te benoemen, wordt door Geertruidenberg als zeer positief ervaren. Met deze regionale ondersteuning zullen de ambities om de Donge-oevers tot een nieuwe toeristisch-recreatieve bestemming van allure in West-Brabant in hoog tempo kunnen worden opgepakt.

5. Hoogspanningsleidingen
Hoogspanningslijnen in relatie tot gezondheidsproblematiek zijn de laatste jaren het gesprek van de dag. Binnen West-Brabant lopen inmiddels twee projecten in het kader van de aanleg van hoogspanningsleidingen (380kV Borssele-aansluiting op de landelijke ring en het Energiecentrale op Moerdijk (380kV) met een aansluiting op het station Geertruidenberg), waarbij het derde project zich al aanwend (revitalisering van de huidige 380kV en 150 kV hoogspanningslijnen). Hoewel door het ministerie enkel het advies heeft gegeven om geen huizen, crèches en/of scholen niet binnen de 0,4 irT te realiseren in nieuwe situaties, is het ook wenselijk om hoogspanningslijnen uit de woonkern te amoveren en buiten de woonkern om te leiden. Als alternatief kunnen

3. Uw opmerking over knooppunt Hooipolder hebben we opgenomen in het hoofdstuk randvoorwaarden, onder het kopje bereikbaarheid.

4. In de inleiding van de strategische agenda is verwoord dat de uitvoering van andere regionale visies gewoon doorgang blijft vinden. De strategische agenda verbindt de bestaande visies juist met elkaar en verstrekt de uitvoering.

5/6 Het wijden van een paragraaf in het Visiedeel aan eventuele opslag van kernafval in West-Brabant lijkt ons nu nog te vroeg. Wij willen de politieke discussie omtrent dit onderwerp afwachten waarbij er door de gemeenten en West-Brabant een politieke standpunt wordt bepaald. De strategische agenda zal niet op voorhand een standpunt opnemen over een onderwerp waar op een ander niveau nog discussie over gevoerd zal gaan worden. Dezelfde redenering geldt voor de hoogspanningsleidingen.

Sociaal Maatschappelijk in balans tot ontwikkeling te brengen.

2. Specifieke aandachtspunten waar meer de nadruk opgelegd moet worden zijn de randvoorwaarden die de drie grote dragers (economie, ecologie, sociaal Maatschappelijke) moeten ondersteunen. Voor de gemeente Geertruidenberg en de andere Dongemondgemeenten denken wij hierbij aan:

Randvoorwaarde bereikbaarheid over weg, water, spoor en buis

3. *Knooppunt Hooipolder*
Het grootste knooppunt op de A59 is knooppunt Hooipolder nabij Raamsdonksveer. Het knooppunt dateert uit de jaren 80 en is in totaliteit geregeld met verkeerslichten. De situatie zorgt voor, zeker in de ochtend- en avondspits, ernstige congestievorming op de A59 in beide richtingen. Het is zowel landelijk, provinciaal, regionaal én lokaal van belang dat een reconstructie van knooppunt Hooipolder naar een klaverblad, al dan niet in combinatie van de verbreding van de A27, hoog op de regionale politieke agenda komt,

Randvoorwaarde kwalitatief hoogwaardig leefmilieu met passende voorzieningen

4. Ontwikkeling van de Donge-oevers
De gemeente Geertruidenberg is gelegen aan de zuidoever van de Amer, tegenover een belangrijke ingang en uitgang van de Biesbosch (via Spijkerboor). De gemeente ligt op de oost-wastroute via de Maas, die voor de toervaart een belangrijke verbinding vormt tussen de Delta en het achterland. Tevens is dit het beginpunt van de binnenwateren van West-Brabant, een vaargebied dat voortdurend in ontwikkeling is. De ontwikkeling van de toeristisch-recreatieve functie rondom de Biesbosch-gemeenten en specifiek voor de gemeente Geertruidenberg zal bijdragen aan een kwalitatief hoogwaardig leefmilieu met passende voorzieningen en een regionale uitstraling. De Donge-oever projecten van Geertruidenberg vormen daardoor tevens een belangrijke rol voor de regio. De keuze van de regio West-Brabant, om, in het regionale ontwikkelingsprogramma voor water en toerisme 'Brabant aan Zee', de gemeente Geertruidenberg tot een regiodrager project te benoemen, wordt door Geertruidenberg als zeer positief ervaren. Met deze regionale ondersteuning zullen de ambities om de Donge-oevers tot een nieuwe toeristisch-recreatieve bestemming van allure in West-Brabant in hoog tempo kunnen worden opgepakt.

5. Hoogspanningsleidingen
Hoogspanningslijnen in relatie tot gezondheidsproblematiek zijn de laatste jaren het gesprek van de dag. Binnen West-Brabant lopen inmiddels twee projecten in het kader van de aanleg van hoogspanningsleidingen (380kV Borssele-aansluiting op de landelijke ring en het Energiecentrale op Moerdijk (380kV) met een aansluiting op het station Geertruidenberg), waarbij het derde project zich al aanwend (revitalisering van de huidige 380kV en 150 kV hoogspanningslijnen). Hoewel door het ministerie enkel het advies heeft gegeven om geen huizen, crèches en/of scholen niet binnen de 0,4 irT te realiseren in nieuwe situaties, is het ook wenselijk om hoogspanningslijnen uit de woonkern te amoveren en buiten de woonkern om te leiden. Als alternatief kunnen

	<p>hoogspanningslijnen ondergronds worden aangebracht. De West-Brabantse samenwerking dient in bovenstaande problematiek zich hard te maken zodat hierin de juiste keuzes worden gemaakt,</p> <p>6. Kernafval in de Nederlandse bodem Minister Verhagen wil in deze kabinetsperiode vergunningen afgeven voor de bouw van een of meer kerncentrales. Deze centrales worden vele malen groter dan de huidige kerncentrale van Borssele en deze zullen dan ook veel grotere hoeveelheden kernafval produceren. De minister wil dit afval ondergronds opslaan en heeft bekendgemaakt. In 2014 met een plan te komen voor eindberging in zout of klei. In een gedeelte van West-Brabant is de diepe ondergrond geschikt voor eindberging van hoog radioactief kernafval. Kernafval is 240.000 jaar radioactief. De West-Brabantse samenwerking dient in bovenstaande problematiek zich hard te maken dat het bouwen van kerncentrales ook als gevolg heeft dat er radioactief afval ontstaat, waarbij men ook nog eens generaties lang de gevolgen van heeft. Inzet vanuit het ministerie zou gericht moeten zijn op duurzame energiematregelen. Dit past ook nog eens in de visie van de West-Brabantse samenwerking. De West-Brabantse samenwerking spreekt zich dus uit tegen opslag van radioactief afval in West-Brabant.</p> <p>7, Biodiversiteit In hoofdstuk 2 onder de kop "Ecologische dragers in de regio" het volgende punt toe te voegen: "De achteruitgang in de ontwikkeling van de biodiversiteit wordt omgebogen in een positieve ontwikkeling. De natuur- en watersystemen in de gebieden zijn daarom beschermd en worden verbeterd door deze goed met elkaar te verbinden."</p>	<p>7. De bestaande provinciale visies worden uiteraard door de RWB onderschreven en zijn sterker in de Strategische Agenda opgenomen.</p>
Halderberge	<p>Ten aanzien van de concept Strategische Agenda West-Brabant 2012-2020 van de Regio West-Brabant, de volgende zienswijzen uitbrengen:</p> <ol style="list-style-type: none"> de vier leidende principes in de visie van de concept Strategisch Agenda te onderschrijven het belang van de drie economische pijlers (maintenance, logistiek en bio-based) voor de regio als geheel wordt onderkend. Voor Halderberge spelen met name zorgconomie, toerisme & recreatie, agro, dienstverlening en onderwijs een belangrijke rol in het economisch functioneren. Initiatieven binnen deze economische dragers dienen ruimte te krijgen en verder doorontwikkeld te worden. de regio verzoeken om naast de multimodale bereikbaarheid over weg, water, spoor en bus, de bereikbaarheid door de lucht te onderschrijven i.c. Het regionale vliegveld Seppe Airport. Deze laatste specifiek in de visie op te nemen op pagina 12 en in bijlage A. bij de regio specifiek aandacht te vragen voor de gevolgen van de intensivering van het spoorvervoer over de bestaande route door de gemeente Roosendaal, Halderberge, en Moerdijk, op de aspecten leefbaarheid, externe veiligheid en vitaliteit voor de kern(en). Deze specifiek ook op te nemen als bedreiging in bijlage A. bij de regio aan te dringen op een tussentijds oplossing voor de bestaande spoorlijn door de kern Oudenbosch in de vorm van tunnel of bak, en de daarmee samenhangende 	<p>b. Ook de meer regionale economische dragers, zoals zorgconomie, toerisme & recreatie en agro zijn wat verder uitgewerkt in de visie.</p> <p>c/d/e/f/g/h. De onderwerpen die u noemt, zoals de ontwikkeling van vliegveld Seppe, treintunnel, A17 zijn uitvoeringsvraagstukken die in het kader van het uitvoeringsprogramma door de betreffende gemeente kan worden opgepakt. Ons inziens zijn de onderwerpen intensivering spoorvervoer en behoud cultureel erfgoed al voldoende benadrukt in de visie. Specifieke knelpunten hieromtrent komen in het uitvoeringsprogramma aan de orde.</p>

SA voorstel antwoord DB op zienswijzen gemeenten / 8 nov. '11

	<p>realisatie van gelijkvloerse kruisingen</p> <p>f) het noemen van de A17 vwb het punt mobiliteit en bereikbaarheid in de visie is niet voldoende. De A17 dient net als de A58 specifiek benoemd te worden in de uitvoeringsagenda.</p> <p>g) In verband met het voornemen de toekomstige uitbreiding van bestaande en nieuwe (boven-)regionale bedrijventerreinen enkel te accommoderen daar waar een trimodale ontsluiting bestaat, specifiek te benadrukken dat het bovenregionale bedrijventerrein Borchwerf een multimodale aansluiting kent en dat dit terrein zicht uitstrekt over het grondgebied van de gemeenten Halderberge en Roosendaal.</p> <p>h) Het behoud van het regionaal cultureel en religieus erfgoed in de strategische visie op te nemen.</p>	
<p>Moerdijk</p>	<p>Met genoegen kunnen wij constateren dat uw bestuur er goed in geslaagd is om te komen tot een passende en volledige beschrijving van zowel de historische als de huidige situatie, de opkomende ontwikkelingen en de eigen ambities in de regio. Alle elementen welke hierin moeten voorkomen zijn opgenomen.</p> <p>a. Een kanttekening die wij hierbij willen maken is dat er naar ons oordeel onvoldoende evenwicht is in de balans in de beschreven elementen rondom de people, planet en profit-gedachte. Het zou jammer zijn dat er als gevolg daarvan kansen blijven liggen. Hierdoor komt in het visiedeel ook de rol van de burger en daarmee ook de leefbaarheid wat minder goed tot uiting. Juist sociale cohesie is een sterk punt in onze omgeving en dit moet behouden en versterkt worden.</p> <p>b. West-Brabant vormt, zoals bekend, een uniek gebied gelegen tussen de meer stedelijke gebieden van Rotterdam en Antwerpen. Wij willen dit zien als een groene long, waardoor het een zeer aantrekkelijke regio is; niet alleen om er te wonen en te recreëren maar ook om er te werken. Het verdient aanbeveling om dit aspect in de concept Strategische Agenda te accentueren. Naar ons oordeel kunnen deze zaken nog versterkt worden door de burger nadrukkelijk te betrekken bij de uitwerking en de realisatie van het uitvoeringsprogramma.</p> <p>Daarbij kan ook gedacht worden aan experimenten met andere wijze van besturen, zoals vormen van bestuur waarbij de lokale en de regionale overheid meer regisseert, zodat burgers, overheid, bedrijfsleven en onderwijs dichterbij elkaar komen te staan. Van belang is daarin te investeren.</p> <p>c. Aandacht vragen wij ook voor de aspecten als duurzaamheid en verbetering van het leefklimaat.</p> <p>d. Dit kan worden benadrukt door een aanvulling op de pagina's 10 en 11 met sociaal-maatschappelijke dragers. Wij denken daarbij o.a. aan aspecten zoals sociale cohesie, sterke verenigingscultuur, armoedebestrijding etc. Nu worden daar alleen de ecologische en economische dragers genoemd.</p> <p>Omdat naar ons oordeel het eerste deel van de Strategische Agenda niet concreet is pleiten wij ervoor dat ook de bijlage van het concept Uitvoeringsprogramma aan de gemeenteraden ter beoordeling wordt voorgelegd.</p> <p>e. In de concept Strategische Agenda heeft hoofdstuk 2 de titel "West-Brabant is in 2020 als een sterke stad met een vitaal en eigen buitengebied". Deze titel past niet voldoende bij de kern</p>	<p>a. In hoofdstuk 3 is uw suggestie opgenomen om de regio als groene long tussen Rotterdam en Antwerpen te positioneren.</p> <p>b. U noemt nadrukkelijk de rol van de burger in deze. Wat betreft communicatie verwijzen wij u naar de inleiding in dit document onder punt 6</p> <p>c. Met betrekking tot uw zienswijze over duurzaamheid verwijzen wij u naar de algemene inleidende paragraaf onder punt zeven.</p> <p>d. Ons inziens is onder de kop sociaal-maatschappelijke dragers de leefbaarheid voldoende benadrukt en de punten waarvoor u speciale aandacht vraagt vinden wij veel meer een lokale aangelegenheid.</p> <p>e. De titel wordt aangepast.</p>

SA voorstel antwoord DB op zienswijzen gemeenten / 8 nov. '11

	<p>waarom het gaat. De beschrijving in het betreffende hoofdstuk is genuanceerder, dit zou naar ons oordeel ook in de titel tot uiting moeten komen. Omdat beide functies (stad en platteland) van elkaar afhankelijk en zeker geen losstaande eenheden zijn zou dit ook wat sterker benadrukt mogen worden. Een titel als "Een sterke regio waar landelijk en stedelijk gebied elkaar aanvullen" zou hierbij beter passen.</p> <p>f. In de voorliggende conceptagenda wordt onderkend dat er sprake is van een toenemende druk op de in de regio aanwezige infrastructuur voor het vervoer per as. In dat verband lijkt het zinvol om daarop te anticiperen. Wij denken daarbij met name aan mogelijkheden welke ertoe leiden dat alternatieve vervoersstromen (via water, spoor en buis) gestimuleerd kunnen worden.</p> <p>g. Tot slot willen wij aangeven dat met betrekking tot de economische kant van de visie de focus nu vooral op industrie ligt, maar dat ook andere sectoren aandacht verdienen. De zorg, de grootste werkgever in onze regio, de agrarische en de toeristisch recreatieve sector krijgen onvoldoende aandacht.</p>	<p>f. Ten aanzien van opmerking over vervoersstromen kunnen wij u erop wijzen dat in de visie de modalisshift als randvoorwaarden is opgenomen.</p> <p>g. Op verschillende plaatsen is in de visie inmiddels opgenomen wat het belang is van de bestaande bedrijven (bijvoorbeeld het MKB) en andere sectoren in de regio als economische motor.</p>
<p>Oosterhout</p>	<p>Zienswijzen in te dienen bij het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling West-Brabant om:</p> <p>a. bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma behorende bij de Strategische Agenda West-Brabant, een prioritering en tijdslijn op te nemen (bv. Top 3 per thema);</p> <ul style="list-style-type: none"> • bij de diverse keuzes (prioriteiten) aan te geven hoe deze worden gesynchroniseerd met naast- en bovenliggende strategische agenda's dan wel (Rijks)nota's; • de gemeenteraden bij de prioritering te betrekken in het kader van hun kaderstellende rol; • de gekozen prioriteiten (projecten) op te nemen in een aangescherpte Strategische Agenda West-Brabant; • de uitvoeringsparagraaf en de financiële paragraaf in overeenstemming te brengen met de prioritering in de aangescherpte Strategische Agenda West-Brabant; <p>b. in de concept Strategische Agenda West-Brabant 2012-2020, visiedeel, toe te voegen achter personenvervoer voor Brabant belangrijke opgave: het project spoorlijn Breda-Utrecht moet met kracht ter hand genomen worden en tevens moeten er vanuit regionaal niveau stappen gezet worden voor het mogelijk maken van deze spoorlijn;</p> <p>c. bij het opstellen van de uitvoeringsparagraaf behorende bij de Strategische Visie West-Brabant bij het thema "Biodiversiteit" als resultaat op te nemen dat er geen opslag van kernafval op of onder het grondgebied van de regio West-Brabant zal worden toegestaan;</p>	<p>a. Wij onderkennen de noodzaak van het opstellen van een prioriteringslijst en tijdslijn voor de projecten binnen het uitvoeringsprogramma. Zie hiervoor de algemene inleidende paragraaf onder punt twee.</p> <p>In de inleiding van de visie is een paragraaf gewijd aan de relatie tussen bestaande visies en de strategische agenda.</p> <p>b. Uw zienswijzen met betrekking tot de spoorlijn Breda Utrecht en de biodiversiteit zijn overgenomen in hoofdstuk 4.</p> <p>c. Het wijden van een paragraaf in het Visiedeel aan eventuele opslag van kernafval in West-Brabant lijkt ons nu nog te vroeg. Wij willen de politieke discussie omtrent dit onderwerp afwachten waarbij er door de gemeenten en West-Brabant een politieke standpunt wordt bepaald. De strategische agenda zal niet op voorhand een standpunt opnemen over een onderwerp waar op een ander niveau nog discussie over gevoerd zal gaan worden.</p> <p>d. De Telos gedachte, waaronder ook ecologische ontwikkelingen -</p>

SA voorstel antwoord DB op Zienswijzen gemeenten / 8 nov. '11

	<p>d. In hoofdstuk 2 onder de kop "Ecologische dragers in de regio" het volgende punt toe te voegen: "De achteruitgang in de ontwikkeling van de biodiversiteit wordt omgebogen in een positieve ontwikkeling. De natuur- en watersystemen in de gebieden zijn daarom beschermd en worden verbeterd door deze goed met elkaar te verbinden;</p> <p>e. de Cradle 2 Cradle filosofie in de Strategische Agenda op te nemen en te implementeren.</p>	<p>biodiversiteit- vallen, wordt als uitgangspunt genomen voor de totstandoming van de Strategische Agenda. Wij zullen op uw verzoek de ecologische ontwikkeling in West-Brabant sterker verwoorden in het Visiedeel.</p> <p>e. Wij hebben de verwijzing met betrekking tot de cradle 2 cradle filosofie opgenomen in het Visiedeel in paragraaf 3.3.2.</p>
<p>Roosendaal</p>	<p>a. Gemeenteraad en college van Roosendaal onderschrijven het belang van een krachtige regionale samenwerking. Die samenwerking is daarmee de kracht van de gemeenten. Voor onze gemeente is het van extra belang dat zowel Care en Cure als Logistiek veel aandacht krijgt in de Agenda. Roosendaal ziet voor zichzelf een belangrijke rol bij het verder tot uitvoer brengen van het onderdeel Zorgconomie in het Uitvoeringsprogramma om dit onderwerp voor de regio als drager voor sociaal maatschappelijke en economische ontwikkeling.</p> <p>"3. Een zienswijze in te dienen bij het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling West-Brabant om:</p> <p>b. Bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma behorende bij de Strategische Agenda West-Brabant, gemeenteraden in de gelegenheid te stellen zienswijzen in te dienen."</p> <p>b. Een zienswijze in te dienen bij het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling West-Brabant om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma behorende bij de Strategische Agenda West-Brabant, een prioritering en tijdslijn op te nemen (bv. top 3 per thema); - Bij de diverse keuzes (prioriteiten) aan te geven hoe deze worden gesynchroniseerd met naast- en bovenliggende strategische agenda's dan wel (Rijks)nota's; - De gemeenteraden bij de prioritering te betrekken in het kader van hun kaderstellende rol; - De gekozen prioriteiten(projecten) op te nemen in een aangescherpte Strategische Agenda West-Brabant; <p>c. De uitvoeringsparagraaf en de financiële paragraaf in overeenstemming te brengen met de prioritering in de aangescherpte Strategische Agenda West-Brabant."</p> <p>d. In de zienswijze met klem aandacht te vragen voor de gevolgen van de invoering van de Wet Werken naar Vermogende op negatieve gevolgen. Daarbij aandacht te vragen voor de extra inspanningen die in dat kader ook van het bedrijfsleven mogen worden verwacht. Ergo dat toeleiding naar en in dienst nemen van instromers aan de onderkant van de arbeidsmarkt alleen maar kan slagen als werkgevers in de regio ook hun verantwoordelijk nemen.</p> <p>Raadsvoorstel Strategische Agenda West-Brabant2012-2A20 vast te stellen, met dien verstande dat</p>	<p>a. Wij zijn blij dat Roosendaal een belangrijke rol voor zichzelf ziet weggelegd als het gaat om de doorontwikkeling van zorgconomie. Dit onderdeel heeft inmiddels in de visie een uitgebreidere toelichting gekregen onder de kop economische dragers.</p> <p>b. In de algemene inleidende paragraaf onder punt 2 en 5 gaan we in op de zienswijzen op het uitvoeringsprogramma.</p> <p>c. Een financiële paragraaf is niet aan de orde bij een visie. De financiën zullen per project in kaart worden gebracht en bewaakt door de verantwoordelijke partij voor dat project.</p> <p>d. In de randvoorwaarden wordt in het kader van de wet werken naar vermogen ook verwezen naar samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven.</p> <p>e. Ons inziens is onder het kopje ruimtelijk-ecologische transities</p>

SA voorstel antwoord DB op zienswijzen gemeenten / 8 nov. '11

	<p>wordt toegevoegd:</p> <p>e. Dat de A58 evenredig en gelijkwaardig met andere wegenbouwprojecten wordt benoemd in de Strategische Agenda West-Brabant en hiernaar te handelen.</p> <p>Raadsvoorstel Strategische Agenda West-Brabant 2012-2020 vast te stellen, met dien verstande dat wordt toegevoegd:</p> <p>Dat de Horizontale As in de Strategische Agenda West-Brabant georiënteerd is vanaf Vlissingen tot Eindhoven.</p> <p>f. In de zienswijze te vermelden dat in de strategische agenda dient te worden opgenomen dat de regio geen medewerking zal verlenen aan eventuele verzoeken tot het opslaan van hoogwaardig radioactief kernaafval in de bodem van de regio.</p> <p>In de zienswijze op te nemen dat</p> <p>g. In Hoofdstuk 2 wordt aangesloten bij de visie van de provincie Noord-Brabant. "De achteruitgang van de biodiversiteit wordt omgebogen in een positieve ontwikkeling. De natuur- en watersystemen in de regio zijn daarom beschermd en worden verbeterd door deze met elkaar te verbinden."</p> <p>h. De ambitie in het concept uitvoeringsprogramma daarop dient te worden afgestemd</p> <p>i. In de zienswijze met betrekking tot hoofdstuk 2 (paragraaf Ruimtelijke-ecologische transitie) als ook mbt Hoofdstuk 3 (uitvoeringsprogramma) met nadruk te pleiten voor het belang van de Beneluxtrein, dan wel voor volwaardige alternatieven.</p>	<p>voldoende aangegeven dat op verschillende snelwegen (waaronder de A58) knelpunten (kunnen) ontstaan. Momenteel is het belang van A58 als verbindingsweg tussen de Oost en West as en Vlissingen en Etten-Leur al benadrukt.</p> <p>f. Het wijden van een paragraaf in het Visiedeel aan eventuele opslag van kernaafval in West-Brabant lijkt ons nu nog te vroeg. Wij willen de politieke discussie omtrent dit onderwerp afwachten waarbij er door de gemeenten en West-Brabant een politieke standpunt wordt bepaald. De strategische agenda zal niet op voorhand een standpunt opnemen over een onderwerp waar op een ander niveau nog discussie over gevoerd zal gaan worden.</p> <p>g. De bestaande provinciale visies worden uiteraard door de RWB onderschreven.</p> <p>i. In diverse lobbytrajecten bv. BO-MIRT wordt aan dit project aandacht geschonken. Dit project zal in in het Uitvoeringsprogramma worden opgenomen in het deelthema Mobiliteit.</p>
Rucphen	<p>In algemene zin kunnen wij instemmen met de visie die gepresenteerd wordt. Hierbij worden echter wel de nodige kanttekeningen en opmerkingen geplaatst:</p> <p>1. Bij de benoemde transities in hoofdstuk 1 wordt de sociaal-maatschappelijke pijler gemist en dan vooral gericht op de 3 grote decentralisatie-operaties die de gemeenten te wachten staan:</p> <p>a. Jeugdzorg: Gemeenten worden verantwoordelijk voor het domein jeugdzorg.</p> <p>b. Decentralisatie AWBZ-functie dagbesteding en begeleiding: De AWBZ-functie dagbesteding en begeleiding wordt een gemeentelijke taak binnen de Wmo. De extramurale begeleiding gaat naar de gemeenten inclusief vervoer dat aan de begeleiding is verbonden. Begeleiding bevat een heel scala aan activiteiten waarbij een onderscheid gemaakt moet worden naar individuele begeleiding en groepsbegeleiding.</p> <p>c. Invoering Wet Werken naar Vermogen:</p>	<p>1. Uw suggesties om de drie grote decentralisatie opgaven op te nemen in de visie is overgenomen. In hoofdstuk 1 wordt bij het onderdeel samenwerking verwezen naar onder andere deze opgaven die nadere samenwerking van de gemeenten vraagt.</p>

SA voorstel antwoord DB op zienswijzen gemeenten / 8 nov. '11

	<p>Deze wet vervangt de Wet werk en bijstand, de Wet Investeren in Jongeren, de Wet sociale werkvoorziening en de Wet arbeidsongeschiktheid voor jonggehandicapten. Gemeenten moeten de Wwvv uit gaan voeren en zijn verantwoordelijk voor de hulp en ondersteuning aan mensen met een arbeidsbeperking. De gemeente beslist over de noodzaak, de vorm en de inhoud van deze hulp.</p> <p>2. Hoofdstuk 2 van de strategische agenda begint met een soort van missie: "In 2020 is West-Brabant een sterke stad met een vitaal en eigen buitengebied." Op ons college komt dit vreemd over. Wij zouden graag "sterke stad" gewijzigd hebben in "sterke regio". Vervolgens staat op pagina 9 een kopje "Wel en wee van de bewoners". Hierbij wordt bepleit om beperkte middelen in te zetten op de eigen dynamiek van dorpen en kernen (ipv op conservering). Wij zouden een stapje verder willen gaan en pleiten voor de inzet van extra middelen.</p> <p>3. Bij de genoemde economische dragers van de regio (biz 11) wordt uitgegaan van een driedeling in sectoren met als criterium het (inter)nationale belang. Vervolgens worden daar enkele dragers aan toegevoegd die van meer regionale betekenis zijn: zorgconomie, toerisme & recreatie en agro. Wij bepleiten een indeling waarbij de regionale dragers dezelfde status krijgen als de (inter)nationale dragers.</p> <p>4. Wat betreft de vorm van de Strategische Agenda merken wij op dat deze niet als één vloeiend geheel overkomt. Er wordt veelvuldig gebruik gemaakt van indelingen die niet geïntimeerd worden door de inhoud. En op sommige plaatsen, zoals bijvoorbeeld bij World Class Maintenance, worden concrete regiobrede voorbeelden gemist.</p> <p>5. Geen zienswijze wordt gevraagd t.a.v. de bijlagen maar in de lijst met regionale projecten en activiteiten herkent Rucphen zichzelf niet. Bovendien worden hier de Idops Schijf en Zegge en het project de WielerWereld gemist.</p>	<p>2/4. In de conceptversie van de strategische agenda zijn nog werktitels per hoofdstuk gebruikt. In de definitieve versie zijn die aangepast. Datzelfde geldt voor de lay-out.</p> <p>3. Zowel de (inter)nationale als de regionale dragers zijn van belang voor de regio. Ieder onderdeel krijgt de gepaste aandacht in de visie, maar ook in het Uitvoeringsprogramma. Verschil in status is er niet, afgezien van het feit dat de eerste twee dragers meer reikwijdte hebben dan de regionale drager.</p> <p>Zie het antwoord bij aandachtspunt twee.</p> <p>5. Deze projecten komen terug in het Uitvoeringsprogramma.</p>
Steenbergen	<p>de volgende zienswijzen kenbaar te maken aan het dagelijks bestuur van de Regio West-Brabant:</p> <p>a. "Gesteid kan worden dat voor de gemeente Steenbergen de meest van belang zijnde beleidslijnen zijn: Biobased Economy en Toerisme en Recreatie. Wij zijn van mening dat de visielijn op het gebied van toerisme en recreatie, als onderdeel van „economische dragers in de regio“ veel te beperkt is uitgewerkt. Daarentegen zijn de mobiliteitsthema's, zoals de verbreding van de A58, de goederenspoorlijn en de busleidingenstraat, die de komende jaren op de agenda staan, wel goed benoemd. Echter, in de uitwerking per gebiedsthema, zou een concretisering op z'n plaats zijn.</p> <p>b. Voor de regio, en ook specifiek voor Steenbergen, zal de recreatie en vooral de waterrecreatie,</p>	<p>a. In de visie is onder de economische drager uw suggestie overgenomen en meer aandacht gegeven aan de regionale economische dragers, zijnde toerisme & recreatie, zorgconomie en agro.</p> <p>b. De uitwerking van de gebiedsthema's vindt plaats in het</p>

SA voorstel antwoord DB op zienswijzen gemeenten / 8 nov. '11

	<p>een toekomstige belangrijke economische sector worden. Juist de strategische ligging tussen Rotterdam en Antwerpen in combinatie met de ontwikkelkansen die er zijn, maken deze sector belangrijk en beeldbepalend, niet alleen regionaal maar op nationale en internationale schaal. Wij geven daarom in overweging om "Toerisme en Recreatie" als aparte categorie te benoemen en te beschrijven.</p> <p>c. Overigens menen wij dat het voor de ontwikkeling van toerisme en recreatie noodzakelijk is, dat de verzilting van het Volkerak/ZoomMeer (VZM) doorgegaat wordt om het Rijksbesluit 2012 m.b.t. geen verzilting VZM, op te nemen in de SWOT-analyse op pagina 15 (bijlage A), als een bedreiging voor de toekomstige analyse.</p> <p>d. Hoewel het uitvoeringsprogramma thans niet voorligt voor het geven van zienswijzen, willen wij opmerken dat de veelvoud aan per onderdeel benoemde resultaten, de uitvoering diffuus en de focus (mogelijk) onduidelijk maakt. Kortweg, iedere gemeente kan voor de eigen ambitie gaan en een heldere profilering als Regio West Brabant is weg. Door het ontbreken van een processtap tussen „ambitie“ en „resultaat“ ontstaat bedoeld diffuus beeld. Mogelijk dat een tussenstap „aanpak“ hierin duidelijkheid kan brengen. Hierin zou dan gedefinieerd kunnen worden, wat er nodig is aan capaciteit en geld om het beoogde resultaat te bereiken. In het uitvoeringsprogramma wordt onder B aandacht besteed aan de randvoorwaarden ter ondersteuning van de 3 pijlers (economie, ecologie en sociaal-maatschappelijk). Een van de uitgeschreven ambities is daarbij dat de regio West-Brabant duurzaam bereikbaar en leefbaar wordt gehouden. Belangrijk is dat de problemen op het lokale/regionale niveau aangepakt worden. Hiermee wordt een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid geleverd.</p> <p>e. Concreet voor Steenbergen is dit de overlast van vrachtverkeer in Dinteloord. Dit zou ons inziens daarom als "verkeersontsluiting Dintelmond" moeten worden toegevoegd als concreet resultaat bij de eerste bullit bij de omschreven (en hiervoor genoemde) ambitie over de bereikbaarheid en leefbaarheid. In overweging wordt gegeven om bij onderdeel B.4 van het uitvoeringsprogramma toe te voegen als beoogd resultaat: de uitwerking en ontwikkeling van de gebiedsvisie AFC-NP en de gebiedsvisie Mark/Vliet/Dintel.</p> <p>f. Over het onderdeel B.5 Wonen van het uitvoeringsprogramma, dat weliswaar thans nog een ambtelijk en geen bestuurlijke status heeft, wordt opgemerkt dat in de subregionale commissie is afgesproken, om geen regionale woonvisie te maken. De meeste gemeentes zijn nog bezig om knelpunten te formuleren en hierop beleid te ontwikkelen. Er bestaat geen behoefte om een visie te schrijven waarin alle punten waarover al overeenstemming bestaat, nog eens op te schrijven. Reeds nu dringen wij daarom aan op het integraal schrappen van de tekst bij B.5 wonen / resultaat. In de plaats daarvan zou opgenomen kunnen worden als resultaat: In de subregionale commissie volkshuisvesting zullen op die onderwerpen waar afstemming nodig is (kwantitatief en kwalitatief, arbeidsmigranten) afspraken gemaakt worden. Dientengevolge zal ook de tekst in de kolom van de bijlage „projecten en activiteiten per gemeente“ moeten worden aangepast.</p>	<p>uitvoeringsprogramma.</p> <p>c. De bedreiging van de veralgijng die u in het Volkerak/ZoomMeer op u af ziet komen wordt opgenomen in de SWOT-analyse.</p> <p>d. In hoofdstuk 5 in de visie is opgenomen hoe het verdere traject loopt. Hierin wordt ingegaan op aan de prioritering van de uitvoering en op de noodzaak van het concreet maken van de projecten. Het een en ander wordt pas concreet bij de uitvoering van de projecten.</p> <p>e. De problematiek van het vrachtverkeer in Dinteloord is een lokale aanleggenheid. De strategische agenda gaat in op regionale belangen, daarom is dit niet het geëigende document om plaatselijke knelpunten in op te nemen.</p> <p>f. Wij verwijzen u met betrekking tot het uitvoeringsprogramma naar de algemene inleiding, punt 5.</p>
--	---	---

	<p>In die bijlage "projecten en activiteiten per gemeente .....", zou het – om de focus bij de uitwerking scherp te krijgen – beter zijn om sowieso in de kolommen de concrete projecten c.q. afspraken te benoemen. Voor Steenbergen zou dat betekenen een aanvulling in de kolom „mobiliteit“ met de tekst: realisatie nieuwe verkeersontsluiting Dintelmond. De kolom „ruimtelijke ontwikkeling“ zou kunnen worden uitgebreid met de vermelding van de projecten: gebiedsuitwerking AFC-NP (in samenhang met de provinciale gebiedsuitwerking "Brabantse Waj" en "waterpoort") samen met Moerdijk en Halderberge, en met de gebiedsuitwerking Mark/Dintel/Vliet.</p> <p>Ter zake het onderdeel „klimaatbestendigheid van ons handelen“ wordt opgemerkt dat de in de geactualiseerde agenda uitgeschreven visie, die geldt tot 2020, wel heel ambitieus is geformuleerd. Het omvat immers al het menselijk handelen! Beter is het, om de visie realistischer te formuleren.</p> <p>g. Wij willen ook een opmerking maken over het onderdeel A 2.3 Klimaat van het concept-uitvoeringsprogramma. Wij zijn van mening dat de thans uitgeschreven beoogde resultaten (Inhoudende dat vanaf 2014 de duurzaamheidsdoets wordt toegepast, die aangeeft wat een beleidsvoornemen of een project betekent voor de 3 Telos-kapitalen, en dat bij elk besluit inzicht wordt gegeven wat het voorgenomen besluit betekent voor klimaatbestendigheid (adaptatie en mitigatie) en hoe vervolgens klimaatneutraliteit gewaarborgd wordt) te ruim zijn geformuleerd. Het kan niet zo zijn dat bij elk besluit door elke organisatie, inzicht moet worden gegeven wat het voorgenomen besluit betekent voor klimaatbestendigheid en hoe vervolgens klimaatneutraliteit gewaarborgd wordt. Ook zou exacter omschreven moeten worden voor welk soort beleidsvoornemens of projecten er een verplichte duurzaamheidsdoets moet komen. Ook na verfijning van deze programmaonderdelen, zal de uitwerking ervan veel extra interne en externe capaciteit vergen. Of dit in de praktijk haalbaar is, moet nog blijken. Er moet wel een duidelijke link zijn tussen „willen en kunnen“. Inzicht daarin ontbreekt.</p> <p>In de bijlage "projecten en activiteiten per gemeente .....", is bij het onderdeel „ecologie klimaat“ aangegeven de uitvoering van een duurzaamheidsdoets. Het zou goed zijn meer exact te omschrijven wat daaronder wordt verstaan.</p> <p>h. Wat voorts opvalt, is dat in het visiedeel van de SA is aangegeven dat de realisering van de A4 in 2014 dwingt na te denken of, en zo ja op welke wijze, we deze snelste verbinding tussen Rotterdam en Antwerpen (langs het traject Willemstad – Belgische grens) ook economisch willen benutten voor onze regio. Voor ons is dat geen punt van overweging meer maar een gegeven; wij gaan deze belangrijke transport-as ook gebruiken als economische ontwikkelingsas!</p>	<p>g. Wij verwijzen u met betrekking tot het aandachtspunt duurzaamheid naar de algemene inleiding, punt 7</p> <p>h. Uw zienswijze met betrekking tot de A4 is opgenomen in de visie.</p>
Tholen	<p>De raad heeft de aandacht gevraagd voor enkele onderwerpen die naar zijn mening in de strategische agenda dam wel in het uitvoeringsprogramma meer aandacht verdienen. Het gaat daarbij om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De re-integratie van langdurig werklozen; <p>Het belang van het behouden van de jeugd in de regio en het geven van aanzetten voor de wijze waarop dit kan plaatsvinden;</p>	<p>a. De voorgedragen aandachtspunten zullen aandacht krijgen in het Uitvoeringsprogramma van de Strategische Agenda West-Brabant.</p>

SA voorstel antwoord DB op zienswijzen gemeenten / 8 nov. '11

<p>Werkendam + Woudrichem + Aalburg</p>	<ul style="list-style-type: none"> . De maatregelen die kunnen worden genomen in het kader van de leefbaarheid, waaronder het kleine kernenbeleid en de participatie van bewoners(organisaties) daarbij. Wij verzoeken u dan ook aan deze aspecten in de Strategische Agenda, dan wel in het uitvoeringsprogramma nadrukkelijk aandacht te besteden. Voor het overige heeft de raad instemmend gereageerd op het visiedeel van de Strategische Agenda West-Brabant 2012-2020. <p>Verder vragen wij uw aandacht voor het volgende. Bij het aangaan van de gemeenschappelijke regeling heeft de gemeente Tholen gekozen voor deelname in de bestuurscommissies:</p> <ul style="list-style-type: none"> . Middelen; . Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting . Sociaal Economische Zaken en . Duurzaamheid. <p>Ten aanzien van de bestuurscommissies Zorg, Welzijn en Onderwijs en Mobiliteit werd destijds geopteerd voor een agendalidmaatschap. Inmiddels wordt het belang van deelname van de gemeente Tholen in de bestuurscommissie Mobiliteit onderkend. In deze commissie komen met regelmaat infrastructurele aangelegenheden aan de orde die rechtstreeks de belangen van de gemeente Tholen raken. De gemeenteraad heeft dan ook besloten tot deelname in de Bestuurscommissie Mobiliteit.</p> <p>Bij de oprichting van de gemeenschappelijke regeling is de gemeente Tholen een aanbod gedaan betreffende de deelname aan de bestuurscommissies. Voor elk van de commissies is een bedrag vastgesteld als bijdrage van deze gemeente in de kosten, waarbij een relatie is gelegd bij de mate waarin de gemeente Tholen belang heeft bij de beleidsonderwerpen die in de betreffende bestuurscommissies aan de orde komen. Voor de bestuurscommissie Mobiliteit werd de bijdrage gesteld op € 4000 op jaarbasis. Voor 2011 gaat het dus om een aanvullende bijdrage van € 1000 van de gemeente Tholen.</p>	
	<p>Strategische Agenda</p> <p>1. Vier leidende principes samenwerking</p> <p>We kunnen de voorgestelde strategische visie in hoofdlijnen onderschrijven. De vier leidende principes voor samenwerking zijn herkenbaar: duurzame ontwikkeling, samenwerking met maatschappelijke partners, de positionering van West-Brabant binnen haar omgeving en de keuze voor maatwerk op de schaal van samenwerking.</p> <p>2. Interne samenwerking</p> <p>De Strategische Agenda is niet alleen extern gericht, maar biedt ook de voedingsbodem voor samenwerking van "onderop" zoals de samenwerking in het Land van Heusden en Altena en onze betrekkingen binnen de Dongemond-gemeenten. Door op deze wijze de handen ineen te slaan denken we meer binnen West-Brabant te bereiken en bovenregionaal onze invloed aan te wenden.</p>	<p>1 t/m 5. Wij nemen met instemming kennis van het feit dat u de vier leidende principes, de interne samenwerking, transities en kansen en aandachtspunten uit de visie onderschrijft.</p>

SA voorstel antwoord DB op zienswijzen gemeenten / 8 nov. '11

	<p>3. Toekomst en transities</p> <p>Om de regio West-Brabant duurzaam te versterken, bieden ontwikkelingen op mondiale, (inter)nationale en provinciale schaal grote kansen en uitdagingen. Er zijn tegelijkertijd ook zeer belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen, die om houdbare antwoorden en verantwoorde keuzes roepen. West-Brabant en daarmee ook de 3 LHA-gemeenten staan de komende jaren voor drie transities, zoals de demografische transitie, de economische transitie en de ruimtelijk-ecologische transitie. Deze structurele veranderingen die het resultaat zijn van op elkaar inwerkende en elkaar versterkende ontwikkelingen, beschreven in Hoofdstuk 1, onderstrepen wij.</p> <p>4. Kansen en aandachtspunten</p> <p>Hoofdstuk 2 van het visiedeel is een verdere verdieping van de inleiding en hoofdstuk 1. De ambitie van West-Brabant is om economie, ecologie en de sociaal-maatschappelijke kant in een zekere balans tot ontwikkeling te brengen. Daartoe liften de 3 LHA-gemeenten mee in de beschrijving op hoofdlijnen van het toekomstbeeld van de sociaal-maatschappelijke, ecologische en economische dragers, met name op het terrein van economie, ruimtelijke ordening, toerisme en recreatie. Directe aandachtspunten als de ontwikkeling van IDOP's passen in de visie op de sociaal-maatschappelijke dragers.</p> <p>5. Keuze voor West-Brabant</p> <p>De 3 LHA-gemeenten nemen deel aan de gemeenschappelijke regeling Regio West-Brabant. Gelegen aan de rand van de regio hebben de gemeenten daarvoor uitdrukkelijk gekozen en richten zich dan ook op de RWB. Ze houden wel oren en ogen open voor omliggende regio's, zoals Midden Brabant en Zuid-Holland (Rivierland) wat de gemeente Werkendam aangaat.</p> <p>6. Sociaal-maatschappelijke dragers in de regio in balans:</p> <p>a) Behouden en opleiden van voldoende arbeidskrachten. Dit onderwerp komt met regelmaat ter sprake in het zorgnetwerk Land van Heusden en Altena. De zorgaanbieders zijn zich bewust van de problematiek, maar voorzien de eerste jaren nog geen problemen.</p> <p>b) Oplopende kosten in de zorg</p> <p>De kosten in de zorg lopen op. In de visie staat dat het belangrijk is om te anticiperen op de trends, om gerichte en slimme oplossingen te kiezen, om betrokkenheid en verantwoordelijkheden van partners te stimuleren en om de zorg te ondersteunen door technologie en preventie. Het woonzorgzone-overleg en het genoemde zorgnetwerk houden zich hiermee bezig.</p> <p>c) Inzet ouderen</p> <p>De visie wijst op de inzet van ouderen als bijvoorbeeld vrijwilliger. We onderschrijven de aandacht die gevraagd wordt voor voldoende alternatieven voor kwetsbare groepen.</p>	<p>6. Wij onderstrepen het belang van voldoende gekwalificeerd personeel in de regio, daarom komt dat onderwerp op verschillende plaatsen in de visie terug. De initiatieven die in de zorgsector in de regio genomen worden zullen zeker kostenreductie als uitgangspunt nemen. In de projecten in het kader van het uitvoeringsprogramma zal dat terug te zien zijn.</p>
--	---	--

	<p>7. Visie ontwikkeling landelijk gebied In het landelijk gebied spelen uiteenlopende vraagstukken, zoals de toekomst van de landbouw, verduurzaming, krimp of groei van de bevolking, verstedelijking, mobiliteit, verbreding van de inkomensbasis van agrariërs, rol van ruimtelijke ordening in het landelijk gebied. De Strategische Agenda mist deze visie, die zeker van belang is voor het Land van Heusden en Altena.</p> <p>8. Aandacht voor klimaatverandering Voor het Land van Heusden en Altena, een gebied omringd door grote rivieren als Maas, Waal en Merwede en met de Biesbosch binnen zijn grenzen, is klimaatverandering van groot belang. Het Deltaprogramma en de te verwachten Deltabeslissingen zijn in dit kader van belang. We wijzen op bijvoorbeeld de gebiedsgerichte Deltaprogramma's Rivieren, Rijnmond-Drechtsteden en Zuidwestelijke Delta. Ook op de generieke Deltaprogramma's Veiligheid, Zoetwater en Nieuwbouw en herstructurering, alsmede de Deltabeslissing Rijn-Maasdelta. De Strategische Agenda mist klimaatverandering als thema en daardoor een visie op de gevolgen van veranderingen in het klimaat.</p> <p>9. Watergebonden bedrijvigheid Rivier De Waal grenst als belangrijkste natte transportas aan het Land van Heusden en Altena. Toekomstige ontwikkelingen op en rond rivieren als extremere waterafvoeren, groei van transport over water, veranderende Rotterdamse havens vergen een visie in de Strategische Agenda op bedrijvigheid in het algemeen en in het bijzonder op logistieke en watergebonden bedrijvigheid.</p> <p>10. Duurzaam bouwen RWB wil het prettig wonen realiseren door het verlagen van de woonlasten. Duurzaam bouwen is een van de speerpunten in deze duurzaamheidsagenda, dat verband houdt met het terugdringen van de energielasten. De Strategische Agenda mist dit onderdeel.</p> <p>11. Duurzame energie RWB heeft een ambitieuze doelstelling op het gebied van duurzame energie. Daartoe is dit jaar de Duurzame-Energievisie West-Brabant opgesteld. Deze visie ontbreekt in de Strategische Agenda.</p> <p>12. Vergaande ambities De Strategische Agenda bevat vergaande ambities, zoals het streven naar CO2-neutraal handelen, overgang naar een biobased economy en toepassing van cradle-to-cradle principes. Die ambities kunnen goed passen in een duurzamer West-Brabant, maar dan dienen die nader gespecificeerd en gekarakteriseerd te worden om de consequenties en verstrekkendheid te kunnen overzien.</p> <p>13. Uitvoeringsprogramma De vertaling van de visie in de Strategische Agenda in een uitvoeringsprogramma is een verantwoordelijkheid van het college, die het programma zal opstellen binnen de samenwerking van</p>	<p>7. Uw zienswijze met betrekking tot het landelijk gebied delen wij niet. In de visie is ons inziens uitgebreid aandacht voor het landelijk gebied, de kwaliteiten ervan en de vraagstukken die er spelen.</p> <p>8. Uw zienswijze met betrekking tot klimaatverandering delen wij niet. In de visie is onder de kop 'ecologische dragers' ons inziens voldoende aandacht voor het water vraagstuk. We hebben een verwijzing naar de werkzaamheden stuurgroep Zuidwestelijke Delta wel toegevoegd.</p> <p>9. In de visie wordt uitgebreid ingegaan op de gevolgen die de havenvisie Rotterdam 2030 met zich meebrengt, onder ander voor de infrastructuur.</p> <p>10. Wij onderstrepen het belang van duurzaam bouwen en terecht wijst u op het feit dat dit niet is opgenomen in de visie. We hebben dat toegevoegd onder de ecologische dragers.</p> <p>11. Eveneens is onder dit kopje de verwijzing naar de visie op duurzame energie West-Brabant.</p> <p>12. Naar aanleiding van onder andere uw zienswijze gaat de visie specifiek in op het Triple Helix principe. We streven ernaar om voorafgaand aan de uitvoering per project aan te geven op welke wijze de balans tussen ecologie, economie en sociaal maatschappelijk tot stand komt.</p> <p>13. Voor beantwoording van uw zienswijze met betrekking tot het</p>
--	---	---

	<p>de drie O's. Een eerste concept Uitvoeringsprogramma heeft voor de raden ter informatie ter inzage gelegen en geeft slechts een eerste inkijk in de projecten en activiteiten. De samenwerkende colleges hebben een eerste reactie op dit concept Uitvoeringsprogramma op schrift gesteld en bieden dat ter kennisgeving aan.</p> <p>De volgende opmerkingen wensen de colleges te plaatsen: Algemeen</p> <p>14. Uitvoering op lokaal en regionaal niveau Er wordt ongeloflijk veel aan de orde gesteld en opgepakt. Het ambitieniveau is enorm. Bovendien worden veel oplossingen op regionaal niveau gezocht. Het feit dat een probleem bij alle gemeenten speelt, betekent niet dat de oplossing dus in alle gevallen ook automatisch op regionaal niveau ligt.</p> <p>15. Plan van aanpak vormgeven transities Zowel de afweging van duurzaamheid (balans van triple p) als een plan van aanpak om de transities vorm te geven en te managen, ontbreken bij de uitvoering van de Strategische Agenda in het uitvoeringsprogramma.</p> <p>Onderdeel A1 Economie</p> <p>16. Vestigingslocaties industrie, handel en dienstverleners Onder punt A1.2 Logistiek in het uitvoeringsprogramma komt onder meer de ontwikkeling van een regionaal bedrijventerrein in de gemeente Zundert aan de orde. We missen het Regionaal Bedrijven Terrein van de drie gemeenten in het Land van Heusden en Altena (te Werkendam) in het overzicht van projecten en activiteiten per gemeente. Daarnaast worden in het LHA drie subregionale bedrijventerreinen ontwikkeld; in iedere gemeente één.</p> <p>17. Agrofood heeft een belangrijk economisch accent De ambitie bij punt A1.6 Agro, dat agrofood een belangrijk West-Brabants economisch accent kent, heeft onze instemming. De gemeente Aalburg is echter karig bedeeeld met vermeldingen bij dit taakgebied in het overzicht van projecten en activiteiten.</p> <p>Onderdeel A3 Sociaal-maatschappelijk</p> <p>18. Zorg in directe omgeving van ouderen Wij onderschrijven de ambitie in paragraaf A 3.1 (zorg – cure and care) van het uitvoeringsprogramma om zorg te realiseren in de directe omgeving van de ouderen. Het in de tweede bullet omschreven resultaat (partnerschap met resultaatgerichte afspraken over solidariteit) vinden we echter vaag. Het resultaat, omschreven bij de vierde bullet (proeftuinen voor innovatieve samenlevings- en samenwerkingsvormen) vinden we interessant. Bij het laatste bullet wordt opgemerkt, dat gemeenten gezamenlijk bekijken hoe de mantelzorg, de dagbesteding en de decentralisatie van de AWBZ opgepakt kan worden. Wij willen benadrukken dat het cruciaal is dat dit gebeurt op de gewenste schaal. Daarbij moet er aandacht zijn voor het delen van kennis en</p>	<p>uitvoeringsprogramma verwijzen wij u naar de inleiding, punt 5.</p> <p>14. Oplossingen kunnen inderdaad in nogal wat gevallen op subregionaal of zelfs lokaal niveau liggen.</p> <p>15. Sturing ten aanzien van het uitvoeringsprogramma wordt de komende maanden nader uitgewerkt. Hierbij wordt gestreefd naar een goede relatie/balans tussen het Strategisch Bestuur, 3 O's en Regio West-Brabant.</p> <p>16 t/m 22. Deze aandachtspunten zullen hun aandacht krijgen in het uitvoeringsprogramma.</p>
--	---	---

SA voorstel antwoord DB op zienswijzen gemeenten / 8 nov. '11

	<p>Ideeën.</p> <p>Onderdeel B1 Mobiliteit en bereikbaarheid</p> <p>19. Omschrijving ambitie en begrippen Als ambitie wordt genoemd de regio duurzaam, bereikbaar en leefbaar te houden. Wat ons betreft mag daaraan ook nog "veilig" toegevoegd worden. Daarnaast is het nodig een eenduidige begripsomschrijving te hanteren. Wat wordt er onder leefbaarheid verstaan, heeft dit betrekking op luchtkwaliteit, geluid, trillingen etc.?</p> <p>Onderdeel B5 Wonen</p> <p>20. Huisvesting arbeidsmigranten Bij punt B.5 Wonen richt het woningbouwbeleid zich primair op de kwalitatieve vraag. In dit verband vragen wij bijzondere aandacht voor huisvesting van arbeidsmigranten.</p> <p>21. Samenwerking woningbouwbeleid Wij zijn het eens met de insteek bij punt B.5 dat woningcorporaties, zorginstellingen en overheden samen moeten werken als "partner" bij het oplossen van de vraag naar wonen.</p> <p>22. Gezamenlijke woonvisie Wij delen de mening dat er een gezamenlijke visie moet komen voor de kwaliteit en kwantiteit op de woningmarkt, maar het ontwikkelen van een regionale woonvisie op korte termijn is nu een stap te ver. Inmiddels vinden er subregionale gesprekken plaats tussen de drie gemeenten in het Land van Heusden en Altena en de gezamenlijke corporaties om te komen tot regionale prestatieafspraken. Ook op het terrein van de regionale samenwerking worden nu al tal van initiatieven ontplooid. Vooralsnog hebben in de subregio Land van Heusden en Altena de volgende gezamenlijke thema's prioriteit: - Wonen, zorg en Welzijn; - Krimp; - Ontgroening.</p>	
<p>Woensdrecht</p>	<p>Allereerst willen wij u complimenteren met deze concept Agenda. De scope van de Agenda bevindt zichtbaar onze mening op het juiste abstractieniveau en bevat naar onze opvatting de onderwerpen die de komende jaren van belang zijn voor de regio. Er zijn desondanks een aantal zaken waarop wij uw aandacht willen vestigen.</p> <p>1. In het concept wordt terecht de op handen zijnde demografische transitie geduid. Zoals in het concept terecht is verwoord, heeft deze transitie betrekking op het aantal arbeidsplaatsen. Deze transitie reikt echter verder dan dat. Zo heeft de demografische transitie grote gevolgen voor het draagvlak voor (zorg)voorzieningen en de ruimtelijke ordening in haar algemeenheid. Ook op deze gebieden kan regionale samenwerking een meerwaarde bieden.</p>	<p>1. In de transitie wordt iets verder ingegaan op de gevolgen van de demografische ontwikkelingen. Daarmee komen we tegemoet aan uw zenswijze hierover.</p>

<p>2. In de vier leidende principes is inmiddels de verwijzing op genome naar samenwerking op diverse vlakken, waaronder die die u in uw zienswijze noemt.</p> <p>3. Aan de strategische agenda wordt een bronvermelding toegevoegd.</p> <p>4. Voor beantwoording van uw zienswijze met betrekking tot het communicatie verwijzen wij u naar de inleiding, punt 6.</p> <p>5. Het probleem dat u schets is overwegend lokaal van aard en de strategische agenda is niet de plek om deze problematiek op te nemen. De bestuurscommissie mobiliteit van de RWB waar planvorming aan de orde komt. Woensdrecht is daarbij betrokken middels uw wethouder die lid is van deze commissie.</p> <p>6. Er is mede op basis van uw en andere zienswijze in hoofdstuk 3 van de visie expliciet de positie van de bestaande ondernemers in de regio (en het MKB) opgenomen.</p> <p>7. de strategische agenda is niet het gekte instrument om over de positie van een organisatie te spreke. Overigens is REWIN een van de partners in het hele proces.</p> <p>8. Wij onderstrepen uw suggestie dat een tussentijdse evaluatie zinvol is. In het laatste hoofdstuk is dit nu ook expliciet</p>	<p>2. Wij hechten een grote waarde aan regionale samenwerking op de terreinen van de wet werken naar vermogen, de transitie AWBZ en de transitie Jeugdzorg en -beleid. Op dit moment ontbreekt deze samenwerking en gelet op de overheveling van verantwoordelijkheden van het Rijk naar gemeenten, zullen gemeenten zich mede gelet op de beschikbare middelen terdege voor dienen te bereiden. Regionale samenwerking op dit vlak kan hierin zeker een meerwaarde leveren voor alle gemeenten binnen de regio. In de Agenda dient dit wat ons betreft sterker te worden aangehaald. Gelet op de reikwijdte van het document is er ongetwijfeld sprake van samenhang met andere (beleids)documenten. op dit moment is niet duidelijk hoe de Strategische Agenda zich verhoudt tot de Regiovisie of tot beleid van andere overheden.</p> <p>4. Wij zijn van mening dat de visie tevens op strategisch niveau een communicatieparagraaf zou moeten bevatten waarin aangegeven wordt op welke wijze de regionale visie wordt uitgedragen richting andere overheden en instanties en op welke wijze deze andere overheden worden betrokken c.q. geconsulteerd bij de uitvoering ervan.</p> <p>5. Er wordt in de visie ingestoken op de bereikbaarheid via verschillende transportmiddelen (multimodale bereikbaarheid). Dit is een ambitie die wij alleen kunnen steunen indien er tevens het besef is dat deze ambitie voor de gemeente Woensdrecht moeilijk te verwezenlijken is. De gemeente Woensdrecht beschikt niet over een spoorwegaan- en/of waterwegennetwerk en is voor multimodaliteit afhankelijk van naastliggende gemeenten/steden. Het overgrote deel van het goederenvervoer vindt nog steeds plaats via de weg wat nadelige gevolgen heeft voor het lokale wegennet. Investerings in infrastructuur worden vaak géént op de belangen van de havens en de bedrijven. Dit is op zichzelf begrijpelijk, maar wij zijn wel van mening dat gemeenten in dezelfde situatie als die van Woensdrecht vroegtijdig betrokken dienen te zijn bij de planvorming. De Agenda zou naar onze mening hier expliciet rekenschap van dienen te geven. Daarnaast dient de problematiek van het sluipverkeer een belangrijk aandachtspunt te zijn en is beleidsmatige afstemming tussen Nederland en Vlaanderen een absolute noodzaak.</p> <p>6. Ulteraard onderschrijft Woensdrecht het belang van World Class Maintenance, Logistiek en Biobased Economy voor de regio. Dit zijn economische dragers met een (inter)nationaal karakter waarvan de ontwikkeling van groot belang is voor de gehele regio. Wat naar onze mening in deze Agenda onvoldoende wordt belicht is dat de bestaande ondernemers binnen de regio het fundament vormen voor de West-Brabantse economie en werkgelegenheid en dat de regio er ook alles aan gelegen is om deze ondernemers te faciliteren.</p> <p>7. Op het gebied van het aantrekken van nieuwe bedrijven in West-Brabant wordt gezocht te komen met een nadere uitwerking en hierin de positie van het REWIN mee te nemen.</p> <p>8. Gelet op de planperiode van de Agenda (8 jaar) is een tussentijds evaluatiemoment op zijn plaats waarbij de gemeenteraden in de gelegenheid worden gesteld een zienswijze in te</p>
---	---

SA voorstel antwoord DB op zienswijzen gemeenten / 8 nov. '11

	<p>dienen.</p> <p>9. Aandacht wordt gevraagd voor de borging van de visie in een uitvoeringsprogramma. Duidelijk is dat dit programma in voorbereiding is en dat er trekkers zullen worden benoemd. Wij zijn van mening dat dit stevig geborgd dient te worden en wel op een wijze dat er geen sprake is van vrijblijvendheid. Dit betekent met name dat partijen zich ook in financiële zin verbonden moeten weten aan de projecten waaraan zij participeren. Er dient gewerkt te worden met bestuursopdrachten waarin doelen, middelen en planning helder worden geformuleerd.</p> <p>10. Hoewel de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen niet ziet op het uitvoeringsprogramma, is er een aantal zaken die in dat kader van groot belang wordt geacht:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bij het opstellen van de uitvoeringsparagraaf dient een prioritering en tijdslijn opgenomen te worden (bv. top 3 per thema); - bij de diverse keuzes (prioriteiten) dient aangegeven te worden hoe deze worden gesynchroniseerd met naast- en bovenliggende strategische agenda's dan wel (Rijks)nota's; - de gemeenteraden dienen bij de prioritering te worden betrokken in het kader van hun kaderstellende rol; - de gekozen prioriteiten (projecten) dienen te worden opgenomen in een aangescherpte Strategische Visie West-Brabant inclusief uitvoeringsparagraaf en de gemeenteraden dient de mogelijkheid geboden te worden tot het indienen van zienswijzen. - bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma kunnen bij de paragraaf over Weizijn (A3.2) de ambities 1 tot en met 3 worden geschrapt en overgelaten worden aan de individuele gemeenten. - bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma in de paragraaf over Klimaat (A2.3) de resultaten meer realistisch en doelgericht te formuleren en geen additionele of zwaardere eisen bovenop Rijks- danwel Provinciaal beleid te zetten. <p>Wij verzoeken u bovengenoemde zaken in overweging te nemen bij de vaststelling en wij wensen u veel succes toe bij de opstelling van de Uitvoeringsagenda.</p>	<p>opgenomen.</p> <p>9. Ons inziens is de borging gewaarborgd door de oprichting van een Strategic Board, deze heeft onder andere de taak de voortgang te bewaken.</p> <p>10. Voor beantwoording van uw zienswijze met betrekking tot het uitvoeringsprogramma verwijzen wij u naar de inleiding, punt 5.</p>
Zundert	<p>a. Allereerst willen wij u kenbaar maken dat wij het belang van een intensieve regionale samenwerking tussen de gemeenten in West-Brabant onderschrijven. Wel vinden wij het belangrijk dat deze samenwerking geschiedt met behoud van de eigen gemeentelijke identiteit.</p> <p>Het opstellen van een Strategische Agenda wordt door ons als een adequaat instrument beschouwd om deze samenwerking concrete inhoud te geven. Wij herkennen ons in voldoende mate in de beschreven ontwikkelingen en ambities van West-Brabant zoals die in het ontwerp zijn vastgelegd en daarom kunnen wij deze visie in zijn algemeenheid onderschrijven.</p> <p>b. Als aanvulling daarop zijn wij van mening dat bij de organisatie van functies op het gebied van zorg en onderwijs uitgangspunt moet zijn dat de meest essentiële voorzieningen ook voor de inwoners van de landelijke kernen binnen acceptabele normen beschikbaar blijven. Tevens hechten</p>	<p>a. Wij nemen met instemming kennis van het feit dat u de ontwikkeling van de strategische agenda onderschrijft.</p> <p>b. Uw zienswijze met betrekking tot onderwijs in - en bereikbaarheid van- het landelijk gebied is ons inziens voldoende opgenomen in de visie.</p>

SA voorstel antwoord DB op zienswijzen gemeenten / 8 nov. '11

	<p>wij groot belang aan een goede bereikbaarheid van de landelijke gebieden in onze regio.</p> <p>c. Om tot een succesvolle uitvoering te komen, adviseren wij u – gezien de veelheid van ambities – om in het Uitvoeringsprogramma tot een nadrukkelijke prioriteitsstelling te komen en de te bereiken doelstellingen zo concreet mogelijk te definiëren. Wij zijn van mening, gezien onze kaderstellende rol, dat de gemeenteraden hierbij dienen te worden betrokken.</p> <p>d. Tot slot willen wij u verzoeken om de nodige aandacht te besteden aan passende communicatie over de Strategische Agenda ten behoeve van de burgers in West-Brabant.</p>	<p>c/d. Deze opmerking zal zijn aandacht gaan krijgen in het vervolg bij de uitvoering van de Strategische Agenda West-Brabant. Wij willen u hiervoor naar de algemene inleidende paragraaf onder punt twee en vijf verwijzen.</p>
--	---	--

Reactie op Strategische Agenda West-Brabant 2012 - 2020

In dit deel staan (in de tweede kolom) de ontvangen reacties/zienswijzen van de externe partners. In de derde kolom is het gemotiveerde besluit van het Dagelijks Bestuur Regio West-Brabant opgenomen over hoe met de zienswijze is omgegaan.

Partner	Zienswijze	Voorstel: antwoord Dagelijks Bestuur
Waterschap Rivierland	In uw Strategische Agenda West-Brabant wordt voldoende aandacht besteed aan waterkwaliteit, waterkwaliteit en veiligheid tegen overstromingen. Wij missen nog een duidelijke afstemming met het Deltaprogramma Zuidwestelijke Delta van de rijksoverheid. Bestuurders en vertegenwoordigers van provincie en waterschappen Noord-Brabant, Zeeland, Zuid-Holland en het Rijk werken in de stuurgroep Zuidwestelijke Delta aan een klimaatbestendig veilig, ecologisch veerkrachtig en economisch vitaal deltagebied. Om dit te bereiken is voor de korte termijn een Uitvoeringsprogramma opgesteld. Deze is te vinden op www.zwdelta.nl . Wij adviseren u om uw strategische visie en het bijbehorende uitvoeringsprogramma (beter) af te stemmen op het Deltaprogramma Zuidwestelijke Delta.	In het uitvoeringsprogramma zal nog een actie worden opgenomen over de gewenste afstemming van de West-Brabantse ontwikkelingen ten aanzien van het watersysteem met het Deltaprogramma zuidwestelijke Delta van de rijksoverheid
MKB	Hoewel de drie economische dragers (World Class Maintenance, Logistiek en Biobased Economy) ook voor het mkb in West-Brabant zeer belangrijk zijn, moeten andere sectoren waarin het mkb actief is, niet worden vergeten. Naast de drie economische dragers en de genoemde regionale ontwikkelingslijnen zorgconomie, toerisme en recreatie en agro, alsmede dienstverlening en onderwijs, moeten ook andere sectoren waarin het mkb een belangrijke economische factor is, voldoende aandacht hebben. Zo kan de vrijetijdsector er mede voor zorgen dat voorzieningen uit overige sectoren – zoals detailhandel en de zorg – behouden of ontwikkeld kunnen worden (zie rapport "Vrije tijd en toerisme in de Zuidwestelijke Delta" van mei 2011).	In de visie wordt onder de economische transitie aandacht besteed aan het belang van de vrijetijdsector. In het uitvoeringsprogramma wordt hierover nog een passage opgenomen. Het voornemen is daarbij het MKB nauw te betrekken bij de verdere uitwerking van het uitvoeringsprogramma
BZW	Overigens wordt MKB-Brabant graag betrokken bij het Uitvoeringsprogramma omdat daar het primaat op hoort te liggen en dat de resultante moet zijn van constructief overleg en vruchtbare samenwerking tussen de drie O's. Wij willen vooraf stellen dat we buitengewoon ingenomen zijn met het feit dat West-Brabant thans, zij het nog in concept, over een eigen Agenda beschikt. Wij zijn ook zeer blij met het gegeven dat de Agenda tot stand is kunnen komen onder regie van een 'gemeenschappelijke regeling', de RWB, Regio West-Brabant. Beide	Wij nemen met instemming kennis van het standpunt van de BZW op het visiedeel. Wij onderkennen, dat governance een belangrijk randvoorwaarde vooraf is voor het succesvol kunnen uitvoeren van de voornemens. Om die reden is in hoofdstuk 1 en 4 van de visie aandacht besteed aan de vier leidende principes van samenwerken In

SA voorstel antwoord DB op zienswijzen gemeenten / 8 nov. '11

	<p>feiten dragen bij aan de wens van het bedrijfsleven tot eendrachtige samenwerking en profilering van de regio. Hier is lang naar uitgekeken. (...) Wij menen dat met het nastreven van korte termijnsuccessen snel ieders vertrouwen in de voorgestelde aanpak kan worden gewonnen.</p> <p>Ten aanzien van het 'visiedeel' kunnen we vaststellen, dat het duiden van maatschappelijke ontwikkelingen, het formuleren van ambities in de juiste balans en de (door ons gewenste) concentratie op speerpuntsectoren voldoende in de Agenda zijn verwoord. Het komt er thans op aan het proces te vervolgen, het samenwerkingsverband tussen de partners uit te bouwen en van daaruit de uitwerking ter hand te nemen.</p> <p>Een snelle blik op het concept uitvoeringsprogramma leert dat de aandacht onder meer uitgaat naar het thema 'governance' (B.8). BZW vindt dat dit onderwerp feitelijk geen onderdeel zou moeten zijn van het uitvoeringsprogramma, maar hieraan vooraf zou moeten gaan. Het vormgeven van de 'Governance' is met andere woorden een absolute voorwaarde om vervolgstappen te zetten.</p> <p>Het Strategisch Overleg is in onze optiek het orgaan dat prioritering dient aan te brengen, partijen kan benaderen, afspraken kan maken (commitment), middelen kan aantrekken, kortom regie voert. Wij menen dat het fundament voor zo'n Strategisch Overleg, met vertegenwoordigers van de 3 O's, snel kan worden gelegd.</p> <p>Wij willen hierover graag op korte termijn met u in overleg treden.</p>	<p>het uitvoeringsprogramma krijgt het een nadere invulling. Wij vernemen graag uw inhoudelijke ideeën op dit gebied.</p>
<p>Hogeschool Zeeland</p>	<p>Wij zien heel veel aanknopingspunten tussen uw Strategische Agenda en het Instellingsplan van onze Hogeschool. Wij zijn zeer bereid om samen met onze collega's van NHTV en Avans een actieve bijdrage te leveren aan uw ambities.</p>	<p>Wij zijn blij met de instemmende reactie van de Hogeschool Zeeland en zullen het college van bestuur, samen met de colleges van bestuur van NHTV en AVANS, graag betrekken bij de verdere uitvoering van onze ambities. Met het college van bestuur zullen we overleg plegen over de inhoudelijke aanknopingspunten tussen de Strategische Agenda en de strategische plannen van deze hogescholen.</p>
<p>Provincie Noord- Brabant</p>	<p>Keuzes maken. a. In dat kader moeten wij constateren dat in de concept-strategische agenda nog geen concrete keuzes gemaakt worden. De visie is geschreven op een abstractieniveau waarbij de echte spanning tussen ecologie, economie en sociaal-maatschappelijk kapitaal nog niet in beeld komt. Vermeld staat dat keuzes op deze onderdelen per Programmaplan in beeld moeten worden</p>	<p>a. De Provincie heeft uitgebreid gereageerd en een groot aantal waardevolle opmerkingen gemaakt. Niet aan alle opmerkingen kan in dit stadium al voldoende recht worden gedaan. Onze ambitie is om de in de verdere uitwerking van de visie die keuzes, waarover de provincie spreekt, te gaan maken.</p>

<p>gebracht. Alhoewel wij dit onderschrijven zijn wij van mening dat ook op het niveau van de visie deze afweging dient plaats te vinden. Een verdere verdieping en uitwerking is hiervoor naar ons idee noodzakelijk.</p> <p>b. Regionale samenwerking Voor een duurzame ontwikkeling van de Rijn-schelde-Maas-Delta is een intensive samenwerking tussen alle belanghebbenden van essentieel belang. Uw voorstel om, voor de verdere ontwikkeling van de regio de samenwerking in vier windrichtingen als een van de leidende principes te hanteren onderschrijven wij dan ook. Voor een krachtige positionering van de regio West-Brabant is het belangrijk dat de samenwerkende gemeenten op eenduidige en uniforme wijze naar buiten kunnen en willen treden. Met de oprichting van de gemeenschappelijke regeling 'Regio West-Brabant' op 3 januari jl. is hiervoor een goede basis gelegd.</p> <p>c. Meerdere uitvoeringsprogramma en -agenda's. De vertaling van de ambities in een uitvoeringsprogramma, inclusief bijbehorende rol- en taakverdeling, zal dit najaar plaatsvinden. Wij merken daarbij op dat de concept-Strategische Agenda een groot aantal ambities bevat. Een aantal is herkenbaar en sluit aan bij de beleidslijnen, andere ambities zijn nieuw. Wij wijzen u erop dat, gelet op het grote aantal ambities, een nadere prioritering en fasering gewenst lijkt.</p> <p>d. In West-Brabant is op dit moment een groot aantal (uitvoerings) - agenda's aanwezig of in wording. In de concept-strategische agenda wordt niet duidelijk hoe deze agenda's zich tot elkaar verhouden en waar de inzet, rekening houdend met een beperkte capaciteit, zich op zou moeten richten.</p> <p>Samenhang tussen de programma's en agenda's. In verband met de eenduidigheid en uitvoerbaarheid willen wij u adviseren om samenhang tussen de verschillende agenda's aan te brengen. Op basis van deze samenhang kan dan in beeld gebracht worden welke projecten al in gang zijn gezet, welke nog in de planningsfase verkeren en waar mogelijk omissies zijn. Vervolgens kunnen activiteiten aan relevante actoren worden toebedeeld. Vanuit</p>	<p>b. Wij nemen met instemming kennis van de opmerking van de Provincie, dat zij de keuze voor de samenwerking in vier windrichtingen als een van de leidende principes te aanvaarden, onderschrijven. Wij onderschrijven de opvatting van de provincie, dat een nadere prioriteitstelling in de ambities van het uitvoeringsprogramma nodig is. Wij zijn ook voornemens dit concreet vorm en inhoud te geven.</p> <p>c. Wij onderschrijven de opmerking van de Provincie, dat afstemming van de Strategische Agenda op de vele al bestaande (uitvoerings)agenda's die het gebied raken, nodig is. Wij hebben, waar mogelijk, de context, zoals die in de hoofdstukken 1 en 2 is geschetst met deze agenda's verrijkt. Tevens is er een extra bijlage opgenomen met daarin een overzicht van alle relevante visies en uitvoeringsagenda. Om het uitvoeringsprogramma - in nauw overleg met de betrokken actoren - daar concreet op af te stemmen. Wij maken graag gebruik van het aanbod daar samen met de provincie in op te trekken.</p> <p>d. Wat betreft uw vraag naar prioriteitstelling; zie algemene inleiding punt 2.</p>
---	--

	<p>onze verantwoordelijkheid voor het (mede) uitvoeren van de rees bestaande agenda's is voor ons in dit proces een belangrijke rol weggelegd. Wij zijn dan ook bereid om samen met u een dergelijke analyse uit te voeren. Dubbelingen kunnen hierdoor mogelijk worden voorkomen en de beperkte capaciteit kan op een efficiënte en effectieve manier worden ingezet.</p> <p>inhoudelijke opmerkingen bij de concept-agenda. Meer inhoudelijk willen wij de volgende opmerkingen maken: e. De keuze voor de economische dragers is naar ons oordeel niet evident. De keuze voor de sectoren, ontwikkelingslijnen respectievelijk economische pijlers lijkt een mix van kiezen voor de belangrijkste stuwende sectoren, voor de snelste groeiers en voor de sectoren met de grootste werkgelegenheid. Wij bepleiten meer focus, en achten voor het daarvoor benodigde keuzeproces het noodzakelijk eerst vast te stellen welke effecten op termijn worden nagestreefd (toegevoegde waarde, groei of behoud werkgelegenheid); De ambitie voor logistiek is erg algemeen geformuleerd, zeker in vergelijking tot de andere twee speerpuntsectoren. Zoals het nu geformuleerd is, is het bijvoorbeeld niet duidelijk of met de realisatie van het Logistiek Park Moerdijk en het binnenhalen van het Dinalog Institute de ambitie reeds gerealiseerd is; f. Het ontbreekt aan een visie op de inzet van restwarmte, terwijl hier juist in West-Brabant veel kansen liggen en dit naadloos en elkaar versterkend kan worden opgepakt in het speerpunt Biobased Economy; g. Bij de randvoorwaarden ontbreekt het aan het aspect kwaliteit van werklocaties. Niet alleen voor de aantrekkelijkheid als vestigingslocatie, maar ook in liet licht van de gewenste duurzame transitie (triple P) is dit ongewenst; h. De kracht van de regio wordt terecht nadrukkelijk gepositioneerd in de context van de Zuidwest-Nederlandse Delta. Tegelijkertijd wordt er ingezet op gebiedsgerichte en themagerichte profilering van de regio'. Wij pleiten ervoor zorgvuldig af te wegen op welke schaal profilering het beste plaats kan vinden. i. Wij zien voor de regio West-Brabant belangwekkende ontwikkelingen die onder meer zijn geschetst in de ontwerp Havenvisie 2030. Wij kunnen niet genoeg benadrukken hoe belangrijk het is bij de uitwerking van de Havenvisie gezamenlijk op te trekken. Afspraken hierover kunnen gemaakt worden in Deltri-</p>	<p>e. Gekozen is om aan te halen bij het top sectorenbeleid, wat betreft maintenance, logistieke en biobased economy en daarnaast is het belangrijk om drie regionale sectoren centraal te stellen met name uit oogpunt van werkgelegenheid.</p> <p>f. In het visiedeel onder de kop economische drager is restwarmte, als een van de mogelijkheden voor opwekken van duurzame energie, opgenomen.</p> <p>g. Met het opstarten van projecten uit het uitvoeringsprogramma zullen de randvoorwaarden met betrekking tot de kwaliteit van de werklocaties worden meegenomen.</p> <p>h. Uiteraard zullen wij steeds zorgvuldig afwegen op welke schaal profilering van West-Brabant het beste kan plaatsvinden. Overigens kan – afhankelijk van het concrete onderwerp – profilering op verschillende schaalniveau's aan de orde zijn. In ons op te stellen communicatieplan zal hier dieper op worden ingegaan.</p> <p>i. Ook wij achten het zeer gewenst om samen met de provincie op te trekken bij het vertalen van de visie in het uitwerkingsprogramma en de verdere invulling en concretisering daarvan. Provincie en regio kunnen elkaar – door de handen ineen te slaan – aanzienlijk</p>
--	--	---

	<p>platform verband.</p> <p>j. Samenwerking tussen regio en provincie. Tenslotte benoemt u de provincie als natuurlijke samenwerkingspartner. Wij waarderen en onderschrijven dat. (...)</p> <p>Bij de vertaling van de visie in een uitvoeringsprogramma zijn wij graag bereid om hierin samen met u op te trekken. (...)</p> <p>Daarnaast stellen wij voor Waterpoort als proeftuin te beschouwen voor de beoogde samenwerking in West-Brabant.</p> <p>Tot slot willen wij benadrukken dat de provincie Noord-Brabant met deze brief geen financiële toezeggingen doet of verwachtingen schept richting de regio West-Brabant.</p>	<p>versterken en samen de belangen van regio en provincie behartigen en breed uitdragen. Onze ambitie is het om samen met de Provincie in beeld te brengen ten aanzien van welke projecten sprake zijn kan zijn van intensieve samenwerking. Ons streven is erop gericht om hierover concrete samenwerkingsafspraken te maken.</p> <p>j. Wij zullen de suggestie om Waterpoort te gebruiken als proeftuin voor de samenwerking in West-Brabant in het uitvoeringsprogramma.</p>
<p>Thuisvester</p>	<p>Thuisvester kan zich in zijn algemeenheid vinden in de geschetste visie. Ook de uitwerking van deze visie in het uitvoeringsprogramma komt ons logisch voor. Wel zien we graag meer aandacht voor het onderwerp wonen en de hieraan verbonden thema's. Het gaat hierbij om de volgende zaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. De vitaliteit van kernen in het buitengebied in relatie tot de krimp van de bevolking. b. De toenemende zorgvraag van oudere huishoudens in combinatie met een dreigend tekort aan geschikte woonvormen. c. De huisvesting van toenemende aantallen arbeidsmigranten. Hiervoor is in de regio nog geen structurele oplossing gevonden. d. De energiezuinigheid van de bestaande woningvoorraad. e. Ontbreken van een transparante woningmarkt in de huursector. Woonruimteverdeling is nog lokaal georganiseerd. <p>De bovenstaande onderwerpen vragen om regionale afstemming. We hopen dat deze onderwerpen een plaats kunnen krijgen in de definitieve 'strategische agenda van West-Brabant 2012 – 2020'. Wij wensen u hiermee veel succes!</p>	<p>Wij nemen met instemming kennis van de reactie en onderkennen, dat het thema wonen, en de hier direct verband mee houdende thema's, meer aandacht verdienen. In het visiedeel hebben we onder de demografische transitie nu wat uitgebreider aangegeven wat voor consequenties die transitie voor de woningmarkt heeft. In het uitvoeringsprogramma onder B5 zullen we de opmerkingen eveneens meenemen. We onderkennen dat regionale afstemming hier van belang is.</p>
<p>Bestuurlijk Overleg Breda</p>	<p>Aangezien deze Strategische Agenda een belangrijke rol zal spelen in de verdere economische en ruimtelijke ontwikkeling van onze regio in de komende jaren, wijzen wij u op een aantal wettelijke veranderingen die van belang zijn bij deze ontwikkelingen.</p> <p>(...)</p>	<p>In het visiedeel wordt ons inziens het strategisch belang van primaire en voortgezet onderwijs voor de regio voldoende benadrukt. Eveneens is in het uitvoeringsprogramma een onderwijsparagraaf opgenomen onder B3.</p>

	<p>Graag zouden we in de strategische agenda - ook al is deze van ruimtelijke en economische aard- nog meer onderwijst dan reeds is vermeld terugzien. Dit zou zowel de betrokken gemeente als de betrokken schoolbesturen ondersteunen om een goede invulling te geven aan de nieuwe wettelijke kaders, als mede aan de implementatie van bestaande afspraken en intenties.</p>	
<p>Stadlander</p>	<p>Met veel belangstelling hebben wij kennis genomen van de concept Strategische Agenda West-Brabant 2012-2020 en wij willen daar graag op reageren.</p> <p>Laat ik beginnen met u te complimenteren voor het tot standbrengen van een gedragen visie van 18 West-Brabantse gemeenten en het Zeeuwse Tholen in samenwerking met externe partners op de gebieden zoals beschreven in de Agenda. De genoteerde ambities getuigen van een inzet die zeer positief stemt en zij lijken een goed vertrekpunt om de regio West-Brabant een stevige, duurzame positie te geven in zowel Nederland als ten opzichte van het aangrenzende België. Dit zowel in ruimtelijk, economisch als in ecologisch opzicht. Wij delen uw analyse als het gaat om de demografische transitie waarbij fenomenen als dubbele vergrijzing, terugloop van de arbeidsbevolking en de vestiging van arbeidsmigranten van betekenis zullen zijn als invloeden op de volkshuisvesting. In hoofdstuk 2 spreekt u positieve ambities voor de toekomst uit als het gaat over de wijze van omgang met ontgroening, de vergrijzing en de daarmee gepaard gaande groei van de zorgbehoefte, huisvesting van arbeidsmigranten, krimp en het zogenaamde care en cure.</p> <p>Niettemin zijn wellicht toch enige vraagtekens te plaatsen bij de mogelijkheden tot realisatie van de ambities gezien de huidige economische ontwikkelingen die hun weerslag zullen hebben op de mogelijkheden van zowel marktpartijen, overheden en maatschappelijke ondernemingen zoals Stadlander. Ons inziens zullen wij de komende jaren nog rekening moeten houden met een stagnerende economie, een bezuinigende overheid en beperkte financiële reikwijdte. En dat zal effect hebben op de realiseringmogelijkheden van de door u uitgesproken ambities. Wij ondervinden aan den lijve dat zowel de rijksoverheid als de lokale overheid terugtrekkende bewegingen maken en de burger meer op zichzelf terug werpt. Wellicht door de benodigde bezuinigingen begrijpelijk maar wel uiterst zorgelijk voor kwetsbare doelgroepen. En of die kwetsbaarheid wordt veroorzaakt door gebrek aan inkomen, gebrek aan opleiding of door een zorgbehoefte maakt daarbij niet veel</p>	<p>Wij onderkennen het spanningsveld tussen de realisatie van onze ambities en de huidige economische situatie. Dat onderstreept het belang van scherpe keuzes maken en prioriteiten stellen. De zorg voor de sociaal zwakkeren zien wij bij uitstek als een zorg voor de lokale overheid.</p> <p>De positie van huizenbezitters is een onderdeel van brede vraagstuk over wonen. De strategische visie is niet het document om op deelonderwerpen in te gaan. Uiteraard is in het uitvoeringsprogramma 'wonen' als een onderdeel van het programma opgenomen. In dit onderdeel zullen uw opmerkingen aandacht krijgen. Met de uitwerking daarvan is er ruimte om de deelonderwerpen op te pakken. Datzelfde geldt voor uw opmerking over de relatie nieuwbouw - bestaande bouw. De samenwerking tussen gemeenten en woningcorporaties krijgt in de subregio's al vorm, via RRO.</p>

uit. Wellicht dat vanuit de regio richting de toekomst dit als belangrijk aandachtspunt meegenomen kan worden als een ambitie de zwakkere West-Brabanders te ontzien.

Specifiek vragen wij speciale aandacht voor particuliere eigenaars-bewoners die door de mogelijke waardedaling van hun particuliere bezit (tegen de achtergrond van de financiële en economische crisis maar ook als gevolg van woningmarktontwikkelingen onder invloed van bevolkings- en huishoudensrimp en mogelijke toekomstige besluitvorming van de regering die op de woningmarkt van invloed zijn), veel minder in staat zullen zijn te investeren in hun eigen woning. Juist in de herstructureringswijken zullen corporaties in de nabije toekomst wel investeren in de eigen voorraad omdat een kwaliteitslag gemaakt moet worden. Particuliere eigenaren zouden dan wel eens gevangen van de eigen woning kunnen worden zonder mogelijkheid tot ontsnapping. Leegstand en verpaupering van dat particuliere bezit is een horrorscenario voor achterblijvende eigenaren en corporaties en een neerwaartse spiraal dreigt.

Wij zijn verheugd met de beelden die u schetst ver kwalitatief hoogwaardige leefmilieus met passende voorzieningen. Daarbij zijn het met name de volgende punten waarin wij onszelf herkennen:

- Gevarieerd woningaanbod binnen de regio.
- Goede ontsluiting van de regio voor woon-werkverkeer.
- Een integrale aanpak van het krimpvraagstuk.
- Gebiedsgerichte en themagerichte profilering van de regio.
- Koesteren van de cultuurhistorische waarden.
- Aandacht voor kunst en cultuur.

Voor het overige spreekt het willen investeren in de netwerksamenwerking ons aan. Toch zijn wij tegelijkertijd ook licht sceptisch ten aanzien van de gewenste en noodzakelijke samenwerking als het gaat om het realiseren van afstemming tussen gemeenten ten aanzien van de kwantitatieve en kwalitatieve vraag in nieuwbouw in relatie tot de bestaande voorraad. Juist bij een woningmarkt die in balans is of krimpt, is die onderlinge afstemming noodzakelijk om enerzijds aan de kwalitatieve vraag te kunnen voldoen maar anderzijds - vooral voor de particuliere huiseigenaar - om groot vermogensverlies in de vorm van waardedaling te voorkomen. Voor ons is het duidelijk dat wij zwaar zullen moeten investeren in de bestaande voorraad om de transitie naar een duurzame woningvoorraad te maken. Een transitie die inspeelt op de

	<p>toenemende vergrijzing, een toenemende zorgvraag, stijgende energiekosten en de gang die wij willen inzetten naar een uiteindelijk energieneutrale huurwoningvoorraad. Wij hopen dat de regio West-Brabant de corporatiesector daarin wil ondersteunen en een bijdrage wil leveren aan de totstandbrenging van goede afspraken tussen gemeenten en corporaties. Dat daarbij gekozen wordt voor subregionale verbanden, spreekt ons aan omdat dit aansluit bij de wijze waarop woningmarkten functioneren.</p> <p>Stadlander wil als maatschappelijke onderneming een aantal ambities waarmaken in samenwerking met relevante partijen. Die ambities hebben betrekking op duurzaam en prettig wonen in wijken en kernen waarbij thema's aan de orde zullen komen als duurzaam wonen en bouwen, sturen op woonlasten in plaats van op huurlasten, oog blijven houden voor de huisvesting van kwetsbare doelgroepen, investeren in de leefbaarheid in wijken en kernen en veel aandacht voor wonen, zorg en welzijn in die gebieden waar onze woningvoorraad zich bevindt. Veel van deze punten zien wij als relevante issues beschreven in uw concept uitvoeringsagenda. Het hebben van ambities op deze vlakken zal echter niet voldoende zijn om ze ook daadwerkelijk te realiseren. Het begint er wel mee. Wij zullen daarom de verdere ontwikkeling van de strategische agenda West-Brabant dan ook met positief-kritische belangstelling volgen en daar waar mogelijk onze bijdrage leveren.</p>	
<p>ZLTO</p>	<p>Principes voor samenwerking</p> <p>Het staat hier nog een keer opgeschreven, maar het is en moet eigenlijk een vanzelfsprekende zaak zijn om met je burensamen te werken. Onze regio is complementair vanuit haar eigen kracht. Dat moet dan ook uitgedrukt worden in de agenda en het programma. Om het in filmtermen te zeggen wij spelen een hoofdrol en geen figurantenrol.</p> <p>a. DNA van West-Brabant</p> <p>Bij het verleden is de specialisatie van de landbouw beschreven in de 20e eeuw. Wij herkennen dit gedeeltelijk. Twee belangrijke productiesectoren in West-Brabant staan hier niet beschreven, namelijk de melkveehouderij en de vollegrondstuinbouw (groenten en kleinfruit). Eveneens missen we de aandacht voor de sterke voedings- en genotmiddelenindustrie, die in de regio van oudsher aanwezig is.</p> <p>Bij het heden missen wij de belangrijke rol van de land- en tuinbouw</p>	<p>a. Wij nemen met instemming kennis van de reactie van de ZLTO waar het gaat om de principes van regionale samenwerking. Het belang van de land- en tuinbouw voor de regionale economie wordt onderkend en in het visiedeel in hoofdstuk 3 is de passage hierover opgenomen.</p>

	<p>in de economie, maar ook in het buitengebied van West-Brabant. Teveel ligt de nadruk op de gunstige ligging in de omgeving en de beschikking over groene schakels. Het belang van de landbouw gaat verder dan alleen een groene schakel.</p> <p>De kracht van de regio is hier vooral beschreven. Misschien was het net zo eerlijk om mogelijke zwakte punten of bedreigingen ook te noemen, al was het maar om de opmaat te bieden naar een programma / ambitie om dat om te buigen. Wij denken daarbij o.a. aan de verkeersafwikkeling, het teruglopen van bepaalde productietakken en diensten, beschikbaarheid van kwalitatief goed zoet water.</p> <p>Toekomst en transities</p> <p>a. Economische</p> <p>Het gestelde verlies aan banen in de landbouw in de primaire sectoren, vraagt er om dat het beleid en uitvoering daar juist op moeten inspelen. Dat betekent een inzet op versterking van de economische positie van diverse sectoren, zoals de agrarische sector en toerisme/recreatie. In de landbouw betekent dat een versterking door de hele keten, productie, verwerking, en afzet. Betekent een groei van de zorgsector een extra bijdrage aan de economie in het totaal bezien?</p> <p>b. Ruimtelijke-ecologische</p> <p>We missen hier de kansen om middels duurzame landbouw bijdragen te leveren aan duurzame energie, het versterken van de kringloopgedachte, recreatieve verbreding, schaalvergroting en specialisatie.</p> <p>Het is opvallend dat de spoorlijnen exact genoemd zijn, maar de op te lossen knelpunten voor landbouw en recreatie worden niet genoemd, zoals t.a.v. energie, mineralenkringloop, schaalvergroting /verbreding.</p> <p>Water</p> <p>b. Een zeer belangrijk thema bij het water is, naast klimaatproof maken van het systeem, vooral de veiligstelling van een vergrote zoetwatervoorziening. Dit is van belang voor landbouw, recreatie, logistiek, volksgezondheid en industrie.</p> <p>West Brabant In 2020</p> <p>c. Wij zien bij de kansen wel WUR Wageningen, maar als we 100 km als regio vermelden, mogen de universiteiten van Utrecht, Leiden</p>	<p>b. Het belang van het veiligstellen van een vergrote zoetwatervoorziening voor de regio wordt onderkend en wordt geacht onderdeel te zijn van het onder het kopje "ecologische dragers" genoemde watersysteem.</p> <p>c. In het uitvoeringsprogramma zal aandacht worden besteed aan mogelijke bedreigingen voor de landbouw en hoe daarmee om te</p>
--	---	--

<p>Amsterdam en Nijmegen zeker niet vergeten worden. Het gaat er niet alleen om arbeidskrachten te behouden en op te leiden, maar zeker ook om hen te werven.</p> <p>Sociaal maatschappelijke dragers in de regio</p> <p>De teneur van deze paragraaf is nogal somber waar gesproken wordt over ontgroening en vergrijzing. Maar de aandacht voor de jeugd en de ouderen is terecht, ook zonder die geschetste ontwikkeling van grijs en groen,</p> <p>Ecologische dragers in de regio.</p> <p>d. Zoals hiervoor al genoemd is vooral de aanwezigheid en voorziening van zoet water in de toekomst van groot belang voor de diverse sectoren. Wij begrijpen niet waarom het nodig of gewenst is te spreken van behoud/herstel van historische peilhoogtes. Het valt ons op dat met een alternatieve aanvoer van zoetwater voor de landbouw, de grondwateropname uit de Brabantse Wal kan worden teruggedrongen. Wij zien dat niet.</p> <p>Onder biodiversiteit lijkt een vanzelfsprekend onderscheid tussen enerzijds de Brabantse Wal als "provinciale ecologische structuur" t.o.v. regionale in de rest van het gebied. Dat is een tekortkoming.</p> <p>e. Ten aanzien van de landbouw als duurzame ontwikkeling, staat naar onze mening biobased economy teveel op de voorgrond in de visie. Wij onderschrijven de onderzoeksoverdrachten om hiermee een sterke aanvullende kans aan te boren. Echter, de teelt van gewassen en dieren voor primair de voedselproductie en andere consumptiegoederen, is en blijft de belangrijkste activiteit op de bedrijven. Overigens kan daarbij opgemerkt worden dat daarbij in de letterlijke betekenis ook sprake is van biobased-economy. Het versterken van de regionale markten is een van de koersen, die een meerwaarde kan opleveren naast de productie voor de West-Europese, waarvoor West-Brabant een goede uitgangspositie biedt. Biobased biedt nieuwe kansen voor agrarische (rest-)producten die als halffabricaat aangeleverd worden, voor een scala aan eindproducten tot zelfs buiten de voedselketen. Wij vragen f. het investeren in gezinsbedrijven niet apart te noemen. In de toekomst (en ook nu al) kunnen vele bedrijven niet als (traditionele) gezinsbedrijven benoemd worden. Wij erkennen het belang van de grondgebonden landbouw, maar wijzen ook op het</p>	<p>gaan. Genoemd zijn zaken als de verkeersafwikkeling, het teruglopen van bepaalde productietakken en diensten en de beschikbaarheid van zoet water.</p> <p>d. De alinea's over het belang van behoud/herstel van historische peilhoogtes zijn uit het visiedeel geschrapt.</p> <p>e. In hoofdstuk 3 zijn de regionale ecologische dragers verder uitgeschreven en daarmee doen we recht aan uw opmerking waarin u stelt dat te veel aandacht wordt gegeven aan biobased economy in verhouding tot de andere belangrijke sectoren van de landbouw.</p> <p>f. In het visiedeel is het investeren in gezinsbedrijven niet langer als aandachtspunt genoemd.</p> <p>In het uitvoeringsprogramma zal het belang van behoud van de</p>
--	--

	<p>belang van bijvoorbeeld de sterk aanwezige glastuinbouw. De bedrijven moeten in de toekomst een nog grotere bijdrage kunnen leveren aan de biodiversiteit en versterken van de kringlopen (mineralengebruik, mestverwerking, vergisting, biogas, energiebesparing en winning). De keuze voor de verbreding onderschrijven wij van harte.</p> <p>Economische dragers in de regio. Feitelijk moet de sector landbouw ook onder deze paragraaf ingedeeld worden. Onder biobased economy wordt de ontwikkeling van toplocaties als speerpunt genoemd. Wij wijzen er op dat ook de biobased kansen op de agrarische bedrijven gefaciliteerd moeten worden, zoals aangegeven t.a.v. biomassa, vergisting en dergelijke.</p> <p>g. Randvoorwaarden om de dragers te ondersteunen. Wij missen als randvoorwaarde, bijv. onder een nieuwe builit, omtrent bedrijvigheid en kansen een opmerking over de kansen die geboden worden aan ondernemers in het buitengebied om duurzaam te ondernemen, (zoals hiervoor genoemd in relatie tot biodiversiteit, omvang, energie, mineralen, verbreding). Behalve het koesteren van cultuurhistorische waarden zoals kloosters en landgoederen, moet ook het agrarisch landschap, met de agrarische bedrijvigheid gekoesterd en gewaardeerd worden, als een belangrijke waarde en een (voor)waarde voor bedrijvigheid.</p> <p>Afsluitend Zoals aangegeven, zijn er argumenten genoeg om regionaal de krachten te bundelen, maar daarbij vooral ook de eigen kracht uit te stralen. Wij hebben met bovenstaande opmerkingen ook de kracht van de agrarische sector willen onderstrepen en de steun die zij daarvoor en daarbij verdienen.</p>	<p>kwaliiteit van het agrarische landschap worden onderstreept.</p> <p>g. In het uitvoeringsprogramma wordt nog een passage opgenomen over de kansen en mogelijkheden, die worden geboden aan ondernemers voor het duurzaam ondernemen.</p>
KVK	<p>In het visiedeel wordt nauwelijks aandacht geschonken aan versterking van het innovatief vermogen van de bedrijven in de regio in de brede zin. De focus ligt op een aantal (inter)nationale en regionale speerpuntsectoren. We stellen voor de strategische agenda te completeren met generiek stimuleringsbeleid voor kansrijke MKB-ers met groeiambitie. Generiek beleid is succesvol gebleken, zo blijkt uit de evaluatie van het Innovatie-actie Plan.</p> <p>(...)</p> <p>Er is nu in de regio aandacht voor de innovatieve startende (grote) ondernemers in de speerpuntsectoren. Wat ontbreekt is generiek</p>	<p>Het uitgangspunt van een generiek stimuleringsbeleid, dat de schakel vormt tussen innovatieve starters en de succesvolle ondernemer in de speerpuntsectoren, is logisch (zie Visiedeel paragraaf 3.3). In het uitvoeringsprogramma zal daar op in worden gegaan, waarbij een nadere concretisering van doel en werking van het generieke stimuleringsbeleid moet plaatsvinden. Over de invulling hiervan treden wij graag met u in overleg.</p>

	<p>stimuleringsbeleid, dat de schakel vormt tussen de innovatieve starter en de succesvolle ondernemer in de speerpuntsectoren. Het is belangrijk om innovatie tussen de sectoren te bevorderen, sterker nog innovatie vindt juist plaats op de snijpunten van (top)sectoren. Uit het evaluatieonderzoek van het IAP is naar voren gekomen dat ondernemers behoefte hebben aan ondersteuning op de gebieden: vermarkten nieuwe producten, financiering, aanboren nieuwe markten en ontwikkeling van nieuwe producten en diensten. Ondersteuning leidt tot sterkere MKB-bedrijven en is dus goed voor de werkgelegenheid, groei en concurrentiekracht van de regio. Daarnaast kan dit leiden tot nieuwe thema's, de topsectoren van morgen.</p>	
<p>Amphia</p>	<p>Met veel genoegen hebben wij kennis genomen van het visiedeel van de (concept) strategische agenda 2012-2020. In uw brief vraagt u ons een zienswijze op deze visie te formuleren. Deze zienswijze hebben wij onderstaand verwoord.</p> <p>Het zal u niet verbazen dat vanuit het perspectief van het Amphia Ziekenhuis veel belangstelling uitgaat naar de samenwerking op het gebied van maatschappelijke alliantievorming in de West-Brabantse regio (dominante principes 2 en 4). De bestaande spanning tussen individueel autonome organisaties, mogelijke samenwerking tussen partijen en de mogelijke rol van de overheid, is mede kenmerkend voor de dynamiek die ook de ziekenhuiszorg heden ten dage kenschetst.</p> <p>(...)</p> <p>De leidende principes die u in uw visie signaleert onderschrijven wij van harte. Het bovenstaande is daar dan ook een weergave van. Het idee dat u schetst van de netwerksamenleving is ook voor het Amphia Ziekenhuis een belangrijke gedachte in de vormgeving en configuratie van het ziekenhuislandschap in de komende periode. Hoe dit gestalte krijgt en welk partners (in brede zin) hierin aansluiten is op dit moment nog open. Zoals het bovenstaande aangeeft, zijn de eerste contouren echter wel zichtbaar. De netwerkbenadering kent een groot voordeel, Het is een neuronale wijze van organiseren, gekenmerkt door zogenaamde flexibele relaties. Het biedt partijen de mogelijkheid in openheid en transparantie met elkaar samen te werken op die momenten dat de situatie hier om vraagt. Met het oog op 2020 is diagonale</p>	<p>In de reactie van het Amphia wordt een belangwekkende transitie in de ziekenhuissector beschreven. Zorg is een van de economische dragers van de Strategische Agenda, maar de transitie die in de zorg op ons af komt, als gevolg van demografische ontwikkelingen maar ook als gevolg van de stijgende kosten, is nader toegelicht in de paragraaf economische transities van hoofdstuk 2. Wij zien het Amphia samen met de twee andere ziekenhuizen graag als partner in het betreffende netwerk en treden graag met hen in overleg over de verdere invulling en hun bijdragen.</p>

SA voorstel antwoord DB op zienswijzen gemeenten / 8 nov. '11

	<p>samenwerking tussen verschillende instanties uit verschillende bedrijfskolommen op verschillende niveaus dan ook een ontwikkeling die het Amphibia Ziekenhuis van harte toejuicht. Als deze diagonale samenwerking in neuronale netwerken tussen overheid, markt, middenveld en gemeenschap gestalte krijgt, ontwikkelt de regio West-Brabant zich als hoofdrolspeler in Nederland en Europa. Heel graag maakt het Amphibia Ziekenhuis daar dan deel van uit op zijn specifieke vakgebied: de medisch specialistische zorg. Het bovenstaande samengevat betekent het dat de activiteiten die het Amphibia Ziekenhuis momenteel ontplooit - zowel op zichzelf als in samenwerking met collega-instellingen en gremia - en het vergezocht dat hieraan voorafgaat, beide aansluiten op e visie die u met ons deelt in de strategische Agenda 2012 -2020. Derhalve dus brede adhesie aan uw initiatief. Daar waar de situatie opportuun is, is het wellicht interessant om hier verder met elkaar van gedachte te wisselen.</p>	
--	--	--